

საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის აღმავალი უკუკონტროლი

საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი უკვე ხდება, რადგან 1989 წლის 21 თებერვლიდან დაიწყო საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი. საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი უკვე ხდება, რადგან 1989 წლის 21 თებერვლიდან დაიწყო საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი.

1989 წლის 21 თებერვლიდან დაიწყო საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი. საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი უკვე ხდება, რადგან 1989 წლის 21 თებერვლიდან დაიწყო საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი.

საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი უკვე ხდება, რადგან 1989 წლის 21 თებერვლიდან დაიწყო საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი. საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი უკვე ხდება, რადგან 1989 წლის 21 თებერვლიდან დაიწყო საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი.

საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი უკვე ხდება, რადგან 1989 წლის 21 თებერვლიდან დაიწყო საბჭოთავო რევოლუციის დემოკრატიული მოძრაობის უკუკონტროლი.

Handwritten text in Georgian script, appearing to be a list or collection of names and signatures.

Handwritten text in Georgian script, appearing to be a list or collection of names and signatures.

ქრისტე აღსდგა!

„შვიდობა თქვენთანა“, — პირველად ამ სიტყვებით აქურთხა აღ-
ღა-ბილმა მაცხოვარმა თვისი მოწაფენი. ამ სიტყვებითვე მიმართავს
იგი დღეს შიშელ კაცობრიობას, ბოროტების წყვედადში, ომისა და მა-
ლადობის ბორეუმში დანთქმულ თითოეულ გვენგანს. და თუ შენ ქრის-
ტიანი ხარ, გახსენ გულის კარი და იგრძნობ, უფლის ეს დალოცვა
როგორ უწამლებს შენი ხელის შეუხორცებელ, დია შრელობებს.

„ნუ ესავეთ შთავართა, შეთა კაცობასა, რომელთა თანა არა არს
ცხოვრებაი. ნეტარ არს რომლისა ღჭერიო დაკოლისი შეჴყე არს მისხსა
და ხასიუბაი მისი არს უფლისა მიმართა ღმრთისა მისისა“ (ფხალმუნი
145, 3, 5).

გუშმარტბად, ერთადერთი იმედი და მხსნელი ჩვენი არის უფალი.
მშანი და აღნი ჩემო, უფლის იმედითა და სიყვარულით აღვსილნი
გულითადად გილოცავთ პასუგის ბრწენიწაელ აღდგენსაწაულს.

ქრისტე აღსდგა!

გწამდეთ დღვთისა და ხასიუბეთი მას. და ტანჯვა თქვენი სიხარულად
შეეცეცალებათ.

უმყინდენისა და უნებარემის სრულნიად სამართ-
ველურს კათოლიკოს აატრინარმის, მისამთა-ობი-
ლისის მთაპარაგისპაროსის ილია II-ის სააღდგომ-
მეო მკისტოლმადა6

სამკატოველოს ჩანსკავალიკის
უწუნანსი საბჭოს
სოველთვიური
საზოგადოებრივ-
კოლმტიკური და
მხატვრულ-
ლიტერატურული
შარნალი

მთავარი რედაქტორი ნარბიზა მგელაძე

საკრედიტო კოლეგია:

- ლია ანდელაძე,
- ნაზი თარაბაძე,
- მანია თომაძე,
- ლია აბაბაბაძე
(პახუბისმგებელი მღვანეი),
- ნაზი კილასონია,
- ლაშა კიკაბიშვილი,
- ნანა ოგოლაძე,
- ცინარა ტარაბაძე
(მხატვრული რედაქტორი),
- ირმა ჩოშვიანი,
- ნინო ჯაბახიშვილი,
- ეთერ ჯაბახიძე.

ტექრედაქტორი ნანული ბუკია

ბარმანის პირველ და მეორემ
გვირდებზე — 1991 წლის 9 აპრილი.
დავით იაკობაშვილის ფოტო

შარნალი გამომდის 1928 წლიდან

საქართველოს შერნალ-გაზეთების გამო-
ცემლობა „საშუობლო“, მ. კოსტავას ქ. 14

იმ დღეს ველოდი, მოვესწარ...

საქართველოს
საგარეო
მინისტროს
საპროტოკოლო
სამსახურის
სამსახურის
სამსახურის

იმ დღეთა რიცხვს, რომელთაც ქართველი
კაცის ცნობიერებაში დავიწყება არ უწე-
რია, შეემატა თავისი ბრწყინვალეობით გა-
მორჩეული 1991 წლის 9 აპრილი.

თუკი აქამდე 9 აპრილი სისხლისა და
ცრემლის ასოციაციას იწვევდა იმ მოწამეობ-
რივი სისხლისა, რომელიც გავეშვებულმა საბ-
ჭოთა ჯარისკაცებმა სამშობლოს სიყვარული-
სთვის დაგვაღვრვივნეს, ამერიიდან 9 აპ-
რილი 1991 წლისა, ისტორიაში შევა, როგორც
ჩვენი ყველაზე ხანუყვარი ოცნების აღსრუ-
ლების — საქართველოს სახელმწიფოებრივი
დამოუკიდებლობის აღდგენის დღე.

„1990 წლის 28 ოქტომბერს მრავალპარ-
ტიული, დემოკრატიული გზით არჩეული
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბ-
ჭო, იურდნობა რა 1991 წლის 31 მარტის
რეფერენდუმით გამოხატულ საქართველოს
მოსახლეობის ერთსულვან ნებას, აღდგენს
და საქვეუნოდ აცხადებს საქართველოს სა-
ხელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღ-
დგენას საქართველოს დამოუკიდებლობის
1918 წლის 26 მაისის აქტის საფუძველზე“ —
ჩაიწერა საქართველოს სახელმწიფოებრივი
დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტში.

ეს კადრები მთავრობის სასახლის წინ
ჩვენმა ფოტოკორესპონდენტმა მაშინ გადა-
იღო, როცა იქ შეკრებილმა ზღვა ხალხმა
რებროდუქტორებიდან მოისმინა ბატონ ზვიად
გამახარდიას მიერ სესიის სხდომაზე წაკი-
თებული საქართველოს სახელმწიფოებრივი
დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი.

ძალუმად სუნთქავს გაზაფხულით იმდ-
მოცემული მრავალპირნაბადი ჩვენი მამული.
სიხარული დაბაიქებს საქართველოში...

● 1991 წლის 14 აპრილს ზვიად გამახარდიამ ერთხმად აირჩიეს სა-
ქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტად.
„საქართველოს ქალის“ რედაქცია თავის მრავალრიცხოვან მკითხე-
ლებთან ერთად გულითადად ულოცავს ბატონ ზვიადს და უხურავს
მას დიდ ბედნიერებას თავისივე საქართველოში.

● 1991 წლის 9 აპრილი რუსთაველის კოსპოპო

საგარეო
მინისტროს
სამსახურის
სამსახურის
სამსახურის

მედიაციის ვარიანტი

დედა

გახსოვს ცინხელი, ჩვენი ცინხელი... ამას რას ეძიებო? – ჩვენი მკურნალები, ვეკლასკან და ვეკლასკან მუთონხაბი სამამანდო დღეს პირზე აკერაოთ ცინხელი, ნიკიპო, თამარაშენი, კეხვი, ხეთითი! – დედაშენის და დიდეანების ხეთითი, დედა! გახსოვს იებისა და ხამურების, თუთისა და ალუბის კუნწულები, ხაქანელები, ტბა და ნავები. ზღურლის მადლიანი, მუდამ მომლოდინე კალია! ამ კალთას აუკვეთიდი და სიტარა საყდარი შემოეკინებდა, შემოეკინებდა... იქვე ჩვენი საგაერაო სახელაო... რამდენჯერაც აუსულვარო, იმდენჯერ გითქვამს! აქ ჩემი საცილა და – თამარა მარხია, აი აქ კი – საცილა და დედაჩემი დარეჯანი, აი აქ – საცილა და მამაჩემი ვასო ესეენა, მაგრამ გვა გავივინეს და იმას შეეწირა, ვერ ვუბატონებო, ვერ ვიპოვე, ვერაფერი ვაპაწეო... არ დავირწმუნე, ვახს გაატანეს, ვახს! – თავს ხანაწული გააქაქედი, მერე კი ნუღა განაგრძობდი!

ეს ჩემი საცილა და უფროსი ძმის – ალექსის ბორცვი, ეს – ჩემი საცილა და მომღერალი ღის – ნინასი, ეს კი – ჩემი საცილა და უფროსი ძმის – შაშისი!

(სიტყვა „საცილა“ არ გავიწყდებოდა!) უფროსი ძმის ხმა ავირთოვლიდა, შემდეგ ვინ იქნებოდა, შიშით კიბხილილი და ღმერთის დაიფაროს, შე აქ ვიყო და ჩემზე ადრე ჩემი საცილა და უფროსი დები წაიღეს!

ღმერთმა დაიფაროს, ჩემზე ადრე ჩემი ავადმყოფი ბავშვები წაიღეს, ჩემი კურატორა, საცილა და კაციები ბავშვებო!

შე რომ მოეკლები, – იტყვო და წაწლი ისე გაიმართებოდი, თითქოს ხასიყვლილი ეშხაღებოდი; აი, ამ კუთხეშია ჩემი ალგი.

კარგად დაიხსოვო, ეს არის ჩემი ნაკვები, ამ ზღურლის კალთაზე, ამ ცისა და მზის ქვეშ. აქურ შემოდილობსა და ზამთარში, ზაფხულსა თუ გაზაფხულზე.

ამ სხვისთვის ჩვეულებრივ, ჩემთვის ხანგრძლივ მიწაში უღა დაიმარხო! და ამას ისეთი რულუნებო ამბობდი, ამას ისე მკაცრად ამბობდი, თითქოს ვაფორთხობდი, – არ გაბედიო და სხვაგან ხალქე არ დამარხოთო! მერე ისე ხასიყვით დაესკამდა ხელს მიწას, თითქოს წახსულვამც და მთავალიმ წასახსულვამც, ვეკლასკანო, ხელს უკარავო.

ამას რას ეკლრინებო, დედა! დღეს მხოლოდ ღაღარაკობს და რაკებ აწიშხავს ჩვენს ნიტრისხვალს! გვიხის, ცინხელი! უბედურებას დაიხადურა და იმიტში! ზღურუნებისას არავის ვახსოვდით! რა ბუნდუნებო ვიყოვით,

როცა არავის ვახსოვდით, როცა არავის გვიხინობდა! მე კი როგორ მწუხნდა, რომ ვეკლასკან არ იყნობდნენ ჩვენს ცინხელს, ჩვენს სამამანდოს, დედა! სამამანდო! – ღამის შინაურებო კი გაოცებოთ მოეკლადენდნენ ხოლმე და ადრე სხვისგან გამოეკლებოდნენ ამ გაოცებოთ ხელახლა დასაქონებლად იმეტივდნენ!

გახსოვს, თუგბრის აფიშები რომ ამრიალდებოდნენ გაზაფხულობით! საცილა და პრინციის აუგბრის აფიშები! – მე და შენ მათ ვვაუბოვებო ვნახოვადით და იმ შრიალს ისე ვიხსენებო, როგორც ბახის ღვთაებზე მუხიკას!

ბახი რა იყოლენდნენ ცინხელში, ისეც გაოცებოთ მომეკლავს კილაყ. იქნებ პირველი შინაური! ცინხელში რა არ იყოლენდნენ ბახი, მოკარტი, ფალიშაყი, ვოლნიცი და გულა-ხტერიცი, ხალხური და კლასიკური.

კეტებურბულ საღონებხაც მუკურბელობას ჩვენს ჩვეულებრივობას ხაზლი ჩვენი ხალხის დახვეწილობას.

როგორც იქნა, გავიგე ჩვენი ცინხელის არსებობის შესახებ, მაგრამ როდისცა – ხისხლის წვიმების შემდეგ!

ორი ზამთარი გადავიხსენებოთ ერთმანეთს უშეოდ, ორი ზამთარი!

ორი ხალხის თვალთვალს მომდინარე ვნახე ცრემლი!

როდის დადგება იმ ზღურუნელის აფიშებიდან მონახერი გაზაფხული!

ნეთუ ზღურის სახელაოზე ვეკლავების ნაღბი და მიკლავებულთა წმინდა ხელეც გაზაფხულის სიმხად ექვე აღარახალდენ აფიშებლობას!

ვიმდებო, დედა, ძველებურად ვიმდებო, დაე სხვა ხიტყვებოთ, სხვა ტკივილო, მაგრამ ვიმდებო!

(იანხი), ვინ გავიმეტა ზღურის საყდარი, ან შენ, კალთაო ჩაკიკაროხია!

ღმერთის წყალობით, ჯერ არ წამხდარხარ, მათ, რომ იყო, ვინა გარის ხარ!

ეს ვინ მოეზობა მრულე არზობი, ვინ მოვიხია ჯარი ქველით, ვინ შევიგინა თამარაშენი, საყინულე და საღვლი ხეთით!

(უფრო თამამად!)

ტირის მონახტრის ოქროს ფესადი, ტბების რჩეული ამილახტრისობა, ვინც შენ ხაუნტეს ვალდ ფას დააღებს, მათ, რომ თავად დილიახტრებს!

ან დაელოდო გზას ვარდებისას, გვიან არ მუქურმო ვლორთი ბძინი,

მათ, რომ ისეც გამრავლებიან ცერამპიხი,

კახრამპიხი! (აქ უფრო ზამამდა, ანუ ფორტე!)

ქველი დიდება უნდა გეღირსოს, გაზაფხულობით კარგი ცინხელი, გურავნიბო დიდი თამარაშენის კვლავ იხიბოს და იმწმინტავდეს!

ვინ გავიმეტა, ზღურის საყდარი, ან შენ, კალთაო ნაკიკაროხია, ღმერთის წყალობით ჯერ არ წამხდარხარ, მათ, რომ იყო, ვინა გარის ხარ!

ოღეს ეს ხელი, კომდე ახლო, ნაკალთაო ბარს რომ ხარბოდა, თვალახტეული შენ წარხელიც, გზას გამოიხტეს სამამანდოლან!

შვიბ ხეთაბაშარი

სამამანდო – ჩვენი ვარიანტი

მადლიერების ნაცვალად — ავტონომიურ ოლქს ასე უსაფრთხოდ, სიუფარულად უსაფრთხოდ — სიძულველი, — დღეს საქართველოს ასე უხდას სკეტებს მის კალთაში გამოზრდილი უცხო ტომის შვილები.

„კრემლის წაქეზებით ქართველი... „ბიკეაქებისგან“... „ცაყენი საშობლოდან“ — უყოფილ სამხრეთ ოსების

ავტონომიურ ოლქს ასე ექსტრემისტები. შვიდი ციწილი წამოიღებდნენ. ურველოდ ეს ვეწოდა სამართლიანი ადამიანის ხანძარიდან ავსოვითების ჩვენს საქართველოში მტკიცედ ოსთა ნაწილი თვალში ვიღარ უფურცებს ქართველობას — მათ სკეტაო და წაუხვებთ თავიზიანების და

ღღი. აწუხებენ საპროტესტო აქციებს. ერთ-ერთი ასეთი აქცია გორში დაიწყო და მოსკოვში გაგრძელდა აქცია. „დღისშვილითა კავშირის“ საქველმოქმედო-კერძოული ფირმა „მედილი“ დირექტორი ლია პაპელიძე უწვილი-პაპისაძემ ხელმძღვანელობდა.

ჩვენ ყველაზე ცოდვენი ვართ

— ქალბატონი ლია, თქვენ მამო ოსი ბრძანდებით. დღელი — ქართველი. გვარისკ ოროვე შობილიან აბარებო... თქვენთვის აღბათი ძალზე მტკიანეულია ის, რაც დღეს საქართველოში ხდება...

— ნულრი იტყვიო. მე ვიტანებო. როგორი განსაძლებოა. ჩემთვის ყველაზე მტკიანეული აღბათინებო გბრძანებოა ერთბაშის... რა გენა. მე ოსი ლია გაგლოშვილი უნდა ვებრძოდო ქართველ ლია კასაძეს... და რაბან ეს უსამართლო ბრძოლა იქნებო გაგლოშვილის მხრიდან. როგორ გგონიაო, ოსი ქალი ქართველია მხარეს არ ვიქნებო? მე ამ ბრძოლით ოსი შვიის პატრონებას ვიკავო და ქართველი დედის სამშობლოს.

თავდაპირველად კალმით შეეცდომოდ ოსების უმადლობათ. მერე უფალი. სასიკვდილო შიმშილობით, ეს მაშინ, გორბარევის ასაშობბო სარტყლის“ საბაბულოდ შიმშილობის მეოთხრმეტ დღეს გორის რაიონურ საავადმყოფოში გადაყენებეს, იქვე ამ განსუსულბო ხელახალ აქციისათვის მზადებო დაიწყო. ვხვდებოდო ოსებს და ხელს ვაწერებოდო ვანცისადებუე. რომელიც გაეცხვანებო გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას, რადიოსადგურ „თავისუფლებას“ ქ. მიუნხენში, ასოშვილ-პაპის, „ვაშინგტონ პოსტს“, „კოქსი“, გორბარევის, ბორის ელცინს, პრეზრბამა-უფრმისს“.

2 მარტს ოსი ეროვნების წარბო-

მადგენელია ჩვეუი მოსკოვს გავემზავრეთ საპროტესტო აქციით.

— როგორ გხვდებოდნენ მოსკოვში? აღბათი ბევრს უფერდა თქვენი აქცია. ოსი ოსის წინააღმდეგ — როგორი განსაძლება დღეს ეს მოსკოველებთან, რომელმაც ძალზე ბევრი ასი ახანწორად იცის „ვრებობა“ თუ სხვა საინფორმაციო წყაროების წყალობით.

— უბრალო ხალხი ძალზე თბილად გხვდებოდა. მათ მოსწონდათ ჩვენი ლოზუნგები. უკრადლებით გვისმუხუნენ, ერთი რამ ადვილი გასაგებია — ვინც ბორის ელცინს უწერს მარს, მის კარგად ვისის, დასაკრბობული ეკითვისუფლებას რატომ მოიითხოვს, იყენებს ისეთებო, რომელიც ჩვენი ოსობა არ სურებდათ. როცა საპროტესტო აქცია მოეაწყეთ მოსკოვის ტელეცენტრში, საბჭოთაი აბრისი ერთ-ერთმა პოლიკონიერმა პასპორტები მოგვიბოვია... ისე იმ პოლიკონიერს უნდა ვემალოდეთ, რომ უკრადლება მიეცეკეთ, მინამდეთ ისე ვიდეკით შესასვლელში, რომ არბობდო მუცის გადმოგებოდადნენ. ტელეცენტრის ხელმძღვანელობამ ჩვენთან შეხვედრა არ ისურვა, სამაგვირდო ბევრ უქრადლისტთან გაიმართა სახელდასხვლო დიალოგი, ხოლო „ეი-ბისის“ წარმომადგენელმა ამაერიკელმა უქრადლისტებმა დაწერილებით გადაიღეს ჩვენი აქცია.

— მოსკოველი ოსები თუ მოდიოდნენ თქვენთან? თუ ახანავატრონებდნენ?

— 6 მარტს, სესის დაწებბი წინ, როცა შეეხვდით სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატებს, მცნო შემოგვიერთდნენ მოსკოვში გვირგვინ ოსები ქართველ და „დემოკრატიული რუსებს“ მომხრე რუსებთან ერთად. სწორედ იმ დღეს გააცნო ბატონმა ელცინთან ადვამე სესის მონაწილეთ ჩვენი განცხადება და ვიყო-პრეზიდენტის ხელით გბრძანოვს გადასაკო.

16 მარტს შეხვედრა გვეკონდა დანიშნული მოსკოვის ქართული კულტურის ცენტრში — ექსტრემისტების მხარდამპერ ოსებთან“. ძალიან ევლდავდით ოსნი არ მოვიდნენ, მხოლოდ რამდენიმე ოსი მოკლავე მოვიდა. ერთ-ერთმა მთავანმა — მოსკოვის აღმოსავლური ინსტიტუტის თანამშრომელმა, ისტორიკოს-არქეოლოგმა ტემურბან გაბოვემა უსაფუძვლო კამპის შემდეგ დატოვა დარბაზი, ასე ვთქვათ. დამარცხებულმა.

— ას შედეგი გამოიღო თქვენმა ხანგლამ მოსკოვში?

— პირველ ოს. რომ ჩვენ, ოსი ერთი შევლებო ქართველებს ვედეკით მხარში და პპროტესტს ვუცხადებდით ოს ექსტრემისტებს, აგრეთვე კრებო, რომელიც ოსებს ბრმა იარაღად იყენებს, ეს დღე შობაგვლილებმა ახდენდა არა მარტო მოსკოველებს, არამედ უცხოელ უქრადლისტებებსც ოსნი რწმუნდებოდნენ ჩვენს სიმართლეს.

8 მარტს ჩვენი აქციის მონაწი-

ԿԻՆԵՄԱԿԻ ԼԱՆՍԻՆՅՈՒՅՈՒՆԻ ՈՐԻՆ

արանին, քո խոսքերը
 քանի որ այդ նվաճողն
 ինչպես միջուկն իսկ, չի
 կարճ լինելուց, թող ջերի
 Մայրեր լուրջներ ծաղկա
 նայելով, և ստանալով այն
 քանի նայելը զնչպես լինի
 ինչպես և նվաճողն քանի
 նվաճողն լինի Մայրեր ինչ
 նվաճողն քանի նվաճողն
 ինչպես քանի նվաճողն
 ինչպես քանի նվաճողն

Կարճ և զոր հարցարան
 կարող էր ինչպես և նվա
 ճողն, ինչպես և նվաճողն
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ

Այնպիսի և նվաճողն
 ուր և ուր նվաճողն ինչ
 ինչ և նվաճողն նվաճողն
 լինելով ծաղկա, արևո ին
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ

Այս քանի նվաճողն
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ

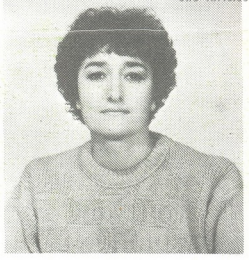
Բնական, արևոյ ունե
 կուտ լինելով ծաղկա, ծաղկ
 քան ինչպես և նվաճողն
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ
 ինչպես և նվաճողն, ինչ

ԱՌՆԱ ԲԱՆՏՆԱՆՅԱՆՈՒՆ

ახალი წელი
პარლამენტის
ქალბატონ

ახალი
გაზა-
გაზა-
დავით
საპარ-
თველ
გარ
პარაპირ
უნახავს

ექვსიოდე თვისაა ეროვნული პარლამენტი — ხალხის ჩრეული და მისი სიყვარულით გამოხარა. იგი იშვა მწიფედადობის ფაზს, როცა უკიდურესობამ დაიძაბა, შეიღაბა ხალხის თავმოყვარეობა, როცა თავისუფლად ამოსუნთქვის საშუალება თითქმის აღარ იყო. როცა განმარტავლებელი და აღმასრულებელი უზენაესობა ერების შერწყმისა და მათი ჩაგვრის უფრო მოხერხებულ გზებს ეძებდა. ვულკანივით იფეთქა ქართველი ხალხის ნება, როცა მას საშუალება მიეცა ჩაეტარებინა ნამდვილად დემოკრატიული არჩევნები, აერჩია ის, ვინც უსაშველბდა, აღუდგენდა 1921 წელს დაკარგულ დამოუკიდებლობას.

და დღეს ხი ნაოცნებარი პარლამენტი მოქმედებს. მაგრამ მას ერთი დღეც არ უშუშავია მშვიდად. ცენტრმა ცეცხლის კერები დაგვითო, ცენტრმა მტრად გავიხადა ოპოზიცია. ამ თავდასხმების მოგერებება და გამარჯვება—სეთია ჩვენი ეროვნული ხელისუფლების დღევანდელი მისია.

გმირულმა მისი ყოველი ნაბიჯი ამ ძნელად სავალ გზაზე. დამახულია საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრების — პარლამენტარების მუშაობა. ამ მძიმე ტვირთს ინაწილებენ ქართველი ქალბატონები. ერთ-ერთი მათგანია კულტურის, განათლების და მეცნიერების მუდმივმოქმედი კომისიის მდივანი ირინე ტალბატონი.

ქალბატონ ირინეს ქართველი ხალხგადოება პარლამენტში მისვლამდე იცნობდა როგორც მწერალს, პუბლიცისტს და რეჟისორს. მისი წიგნები დიდი ხანია შეიყვარა მკითხველმა. მისი პუბლიცისტური წარბეჭდები კი ყოველთვის აქტუალობით და ეროვნული პრობლემებით გამოირჩევა. როგორც რეჟისორი, საქართველოს ტელევიზიის გადაცემებს ყოველთვის მაღალ დონეზე ამზადებდა. ქალბატონ ირინეს მოთხრობების მიხედვით გადაღებულმა ტელეფილმებმა „ბატარა დეტექტივი“ და „კეთილი კაცი“ ნორჩ მახურებელთა მოწონება დაიმსახურა.

— ქალბატონი ირინე, როგორ გრძობა იმავე იქვენების უზვეული ახალ ახალბაში? — ქალ — პარლამენტარა — ღიბა ხაიამეუნი ვაგრძობსხებენ.

— რა თქმა უნდა, სიამაყეს ვგრძობ იმის გამო, რომ პირველი ეროვნული პარლამენტის წევრი ვარ, იმ პარლამენტისა, რომელიც თითქმის ორი საუკუნის მონობის შემდეგ ქართველმა ხალხმა საკუთარი ნებით აირჩია და ამით თავისი ეროვნული მრწამსი გამოხატა.

რაც შეეხება ჩემს „ახალ ამბულს“, სინამდვილეში ახალი სულაც არ გახლავთ. უზენაეს საბჭოში მომდევამდე კლმის მსახური ვიყავი, დღესაც კლმით ვუწეე დახმარებას

ხალს. ჩემი პროფესიის გამო უწინაპრბრავალ ვაპირებულ ამდამიანთ მიხედობდა შევხვდით. ახლაც ხშირად მოდიან ისინი, ოღონდ წინათ თუ ნებაყოფლობით ვესმარებოდი, ახლა უკვე ჩემი დღეუბტატბა მავალდებულბს შეძლებბისდაგვარად შევეუბუბუბო ვაპირებბა ამდამიანბს.

მოგახსენებათ, კულტურა, განათლებბა, მეცნიერებბა ეროვნული სულს მამობრბავებულ ღერბბა. სამეცე კი ქართველი ერის ცნობობერბბას, გონსა და ინტელექტს სპობრბებბა. დღეს ყველფერი უნდა ვიღონობთ სიბსათვის, რომ დაეაბსხებობთ დასაბსებული საბჭოთა სტრუქტურბბე, მოსწიბთ ბიბობობრბატობლ-ინობიბობობობი ჩარბობბი და სრული

დანაშაულს პერაპის პაპატიებთ

— ქალბატონო თამარ, რა შეხატებას აძლევთ მ აპარლის ტრაგედიის შეხატებს საკვიპრო პროკურატორის განცხადებას?

— დღეს 9 აპრილის ტრაგედიის წლისთავია, სამშობლოსადმი ერის უსახურეო სიყვარულისა და მისი დამოუკიდებლობისათვის ლოცვისა და მღვდელთა ქართველ ქალთა და რაინდთა წლისთავია. 9 აპრილი გლეჯის დღედ გავიხატავ. ამ დღისათვის ყველა ცდილობს საქართველოს სამშობლო უფროს და ნუგეში სცეს. ამიტომ ბოროტებისა და ცინიზმის გამოხატულებად აღვღრდა 9 აპრილის წინა დღეებში პროკურატორის განცხადება და „ბარათი“, რომელიც მან საქართველოს რესპუბლიკას აახლა და, რომელშიც იმის ამტკიცებს, რომ ერის უმანკო შეიღოთა დაღუპვა საბჭოთა კავშირის ხელისუფლების ბრალი არ არის. ასეთი მტკიცება სიტუაციის სიმართლედ გასაღება და დანაშაულია არა მხოლოდ ქართველ და მსოფლიოს ხალხთა, არამედ ღმერთის წინაშეც.

— ქალბატონო თამარ, ყველაზე ხანის ცნობილია, როგორც თავნამოდებით ცნობილი სიმართლის დადგენას, არ ეუბნებიან ხელისშემშლელ პირობებს. ძველდით ყოველგვარ ბარბაროს და თქვენს უტყუარ მეცნიერედ აჩვენებთ დახმარებით იმერებად.

— სიმართლეს ყველა გავიმორჩებ: 17 დაღუპულთან 12 ქართველი მომწველი ნივთიერებით მოწველების მსგავსება, ხუთს მოწვევისათვის ერთად ჰქონდა სხეულის მძიმე მრავლობითი ტრავმა. ეს მწარე სიმართლე უნდა იცოდეს ყველამ — მოუკარგეყვე და მტერმაყ, ხოლო პროკურატორმა

მა კი არ უნდა დაფაროს იგი, ისე როგორც ამას 30-იან წლებში სხადილიდნენ, არამედ აღიაროს, მოინანიოს, მუხლმოდრეკით ბოდიშ მოინახლოს და შეწყვიტოს სისოფოს ხალხსა და ღმერთსაც. მაგრამ ასე რომ მოიცილეს, ამისთვის ის გინიერა და სამართლებრივი სახელწოდების პროკურატორი უნდა იყოს.

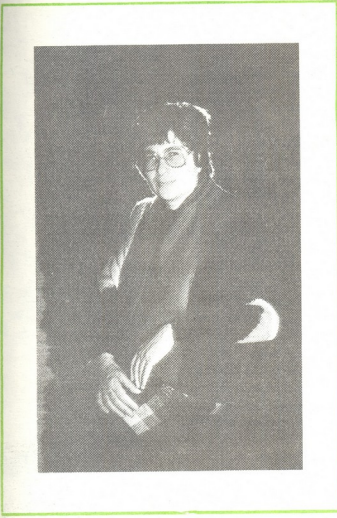
— 1991 წლის 9 მარტს, ბატონ ზვიად გამსახურდიას ქართველი, საბჭოთა და უცხოელი ეურანლისებებისათვის გამართულ პრესკონფერენციაზე შეეკითხნენ: ბოროს ელცინმა მ აპარლის ტრაგედიას უწოდა დანაშაული საქეთარი ხალხის წინაშე. არ გოცებთ ცენტრალური ტელევიზიით გადმოცემული ინფორმაცია, სადაც ეს პეშმარტივია უარყვებო? ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ განაცხადა: დანაშაულის აშგვარ უარყოფას აუცილებლად გაცემთ დასაბუთებულ და ხაინაფო პასუხს. ჩვენი მ აპარლის კომისია აგრძელებს მუშაობას კონკრეტულ დანაშაულებზე დასაბუთებლად.

— სრული პეშმარტივება. ჩვენ არავითარ შემთხვევაში არ შევეგუებებით უღანაშულოთა ბარბაროსული ხერხებით დახოცვას. ამას ვერცერთი ქართველი ვერ აიტანს. არას ვამბობ მსხვერპლად შეწრუტულია მშობლებზე, შვილებზე, ახლობლებზე. პირველ რიგში ისინი გვითხოვენ პასუხს. ჩვენი 9 აპრილის კომისია აგრძელებს მუშაობას. უფრო სრულყოფილ და მრავალმხმეველ ინფორმაციას მიიშველავთ შემოგთავაზებთ.

ესაუბრა თამარ ნინიძე

რეცენზია

ვინ მოთვლის, ქალბატონ ციხელაშვილს რამდენი საქმე გაუხსნია, მაგნიტის ტილებს უკვლავზე მეთად მაჩინს მისი თავდადება დაამახსოვრდეთ, გაძარცვული ეკლესიებიდან გატაცებული ნივთების დაბრუნებისა და დამანაშავეთა დადენისას რომ გამოიჩინა. იმ წლებში ღანჯავლისა და ლატალის ეკლესიები გაიქურდა, წილეს მრავალი ძვირფასი ხატი და წვარი, რომელთა დიდი ნაწილი ციხელაშვილის მცდელობით რაიონის დაუბრუნდა და მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში ინახება.

ობილოსში ვადმოსვლის შემდეგაც განაგრძო სვანეთის ეკლესიებიდან გატაცებული ნივთების ძიება, როგორც შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამისი ჩაუფის წევრმა...

ციხელაშვილი დაიწყო საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესიონზე წინადადება, იგი წინა დღეს იყო დამტკიცებული მესტიის რაიონის პრეფექტად და ვიზოვე მოკლედ მოეთხორო იმ მიწების შესახებ, რის განხორციელებასაც აიკრებ.

— გასაკეთებელი ბევრია, — მითხრა ქალბატონმა ციხელაშვილს. — პირველ რიგში კი უკვლავზე უნდა ვივლინოთ, რათა არ დაიკვლოს სვანეთი, შეჩერდეს მიგრაცია. სხვადასხვა ფორმით უნდა გადაიჭრას აქაურთა დასახლების პრობლემა. მათ ისეთივე პირობები უნდა შეექმნას და ისეთივე დახმარება უნდა გაეწიოს, როგორც მათ სხვა ადგილებში ჩახახლებისას სთავაზობენ.

საქირობა ბუნებრივი მოსაპირკეთებელი კვიის სახადოთა ბაზაზე შესაბამისი ქარხნის აშენება და დამოუკიდებელ ბაღანზე არსებული სამართლებრივი შექმნა, მინერალური წყლების ტექნოლოგიური შესწავლა, მათი ადგილზე ჩამოსხმა და სამკურნალო-ბალნეოლოგიური ობიექტების გახსნა, ჰაიონისტური და სამთხრობილიამური ბაზების აშენება, მათში ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმება, ხილისა და მეცხოველეობის მოძღუქების გადამამუშავებელი მცირე საწარმოების გახსნა, საინტარდული ტრის ბაზაზე ხე-ტყის დამამუშავებელი საწარმოების აშენება, სადაც დამზადდება ყვავილდერი მითხოვილობის საქონელი, უნდა ადგავდნოთ ხალხური რეწვის ტრადიციები. გასაპურებელი მოვალაპატრონობას საქიროებს რაიონის ფლორა და ფაუნა. საერთოდ უნდა აიკრძალოს სვანეთში ტყის სამეჩვივლო ტრადიციები...

ჩვენი საუბრისგან მეორე დღეს ციხელაშვილი დაიწყო მესტიის გაემგზავრა. გვერმა, მისი ძალისხმევით მრავალ ჩანაფიქრს შეესწავლა სოციალი.

იულიან ტოლიაშვილი

გი საზოგადოებრივი ორგანიზაცია „სვანეთის“ დამფუძნებელ კონფერენციასზე შემხვდა. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში. სვანეთის პრობლემებზე მისმა კომპეტენტურმა მსჯელობამ დამარწმუნა, რომ ციხელაშვილის სახით ამ რეგიონის კარგი პოტენციული ბუყავს.

მაშინ, ყირილობაზე, ქალბატონი ციხელაშვილმა აიჩრჩეს საზოგადოებრივი ორგანიზაცია „სვანეთის“ სარევიზო კომისიის თავმჯდომარედ, საჩრუვალი მოემტაც მილიციის პოლიოკოვის, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგამომიბელო სამმართველოს გამომიბელო. მაგრამ ენერჯის დაუწყავად ციხელაშვილმა, რაც შეიძლება მეთი მოეწერა და გაეკეთებინა მუშობიური კუთხის სახარგებლოდ. ქალბატონ ციხელაშვილმა და მისი თანამოაზრეების — საზოგადოებრივი ორგანიზაცია „სვანეთის“ აქტივისტთა მცდელობით დროის მცირე მონაკვეთში მრავალი ისეთი კონკრეტული საქითა გადა-

იჭრა, წლების მანძილზე რომ გაუხებდათ სვანეთის მკვიდრთ. ვადაწუდა მარმაროლოს ადგილზე დამუშავების საქითი, შეკეთდა ტუბერის გზა, დამონტაჟდა ამავე სოფლის სატელეფონო სადგური ახი ნომრით. ტუბერელთა საავადმყოფოს გამოეყო სასწრაფო დახმარების მანქანა და 47 ათასი ნანეთის ღირებულების რენტგენო-აპარატურა. სვანეთში რეგულარული ვახდა საპაირო მითხვდა. რამდენიმე სოფელში დაიწინა საეკონომიკური მარშრუტები, გადაწყდა ხაიუსა და ტუბერში ტელეგადამცემების მიღების საქითი...

ლინჯერში, მესტიის რაიონში გაიხარდა ციხელაშვილი. უნივერსიტეტის სამართალმცოდნეობის ფაკულტეტი დაამთავრა.

მილიციის ორგანოებში მუშაობა რომ შესთავაზეს, არ უწყყმანია, ითხოვა, მუშობიურ რაიონში გაემგზავნა. ერთხანს შინაგან საქმეთა რაიონული განყოფილების გამომიბელო გახლდათ, მერე უფროსის მოადგილედ გადაიყვანეს.

მედიკალინური მკურნალობა

მარინე ალექსანდრეს ასული მხეიძე

ამ დაძაბულ აფორიაზებულ დროში, როდესაც ქართველთა მიწაზე ჩვენივე ხიხლი იღვრება, როდესაც გავუთავებულ რევებში ადამიანი კარგავს ღვთის ნაბოძებ წყობას, მოთმინებას, როდესაც გათუნებას შიშით ვეღვით, რათა არ გავიგოთ ახალი დღეაღების ან დარტყმის ამბავი, მუდრო; ნათელი და მშვიდი სახლი, მოღობარე დახახხლისი თითქმის ანაქრონიზმდ იქცევა.

თბილისში არის ასეთი სახლი. აქ სტუმარს ღიმილით ხვდებიან. მიხი ხვდამობი და სულსჩამდგმელია ქალბატონი მარინე მხეიძე-დადიანიძე, — საქართველოს სახალხო არტიტი, ნინო რამიშვილის და ილიკო სვიშიძის ერთ-ერთი პირველი მოწოდებელი დღევანდელი და ამავე წინაპრების — დადიანების, შერვაშიძეების, მხეიძეების, ჩინჭუბის შემკვიდრე და შამთაშვილი. ქალბატონი მარინე ქართველი ქალის ჩინებული კვალია.

მის სახლში ცოცხლებიან წარსულის ფერადები, გიორული და რომანტიკული ისტორიები, ერთგული სულიანკვეთების, რაინდობის მაგალითები, „მზის შვილების“ აბაღლება და სიუჟარტობა, დაცემა და სიყვადილი.

ის წლებს არ ებრძოლა, მოცუპების გრაციით თავი ძველებურად მაღლა უჭირავს, არ იმხნეებს სიმეცხეებს, არ კარგავს რწმენას. ქველმოქმედებას, რომელსაც შეუძამ ახალითა თვლიდა მის წინაპრებს, შეუმჩვევლად ეწევა. გულსტკეპილით ხვდება ხიხუბის ამბებს, შობილებს, ნაპობობის იხხუბებს, რვეულში მოგობებებს იწერს, რადგანაც თავს ველდებულად თვლის ქართველთა და აფხაზთა შობილის მართალი ფერადები დატოვების მოთმინებულას.

ძველებურ მრავალ მაგიდასთან ერთად იკრებენ სურათებს, ითახნი ჩუპალ შუბლის წარსულს...

ქალბატონი მარინე კვდილიან მხეიძეს პორტრეტებს, ნახატებს ხსნის, ისტორიულ ფაქტებს, ცოცხალ ფერადებს იხხუბებს, საშუალებას ვეძიებ ვფრო ნათლად შევიგრძნოთ მისი ნათესავების ამავი სული.

გეროვილ ვერაძეზე გრივლ შერვაშიძე (ჩანბა) გვერალ-ღვიტუნანტის მუხდირბითა. შინიანტრული, ფერადი ესკიზი კარგად გაღმოსკეპს მკვეთრ, არწივებურ მუხრას და დახვეწილობას. ამ პორტრეტების თვალწინ ჩანარა XIX საუკუნეში.

იხამირის მუღობელის და გამტკების აღი-მეგ შერვაშიძის (ჩანბას) და კესარია დადიანის შული, თრქეთის ომის ვმრო გრივლი საზოგადოების გაკეთლმობილებიანების არ იშურებდა ენერჯის, ნიჭს, სახსრებს. სახსდრო მოღვაწეობა დაიწყო ოცი წლიანად. ჩინებულად იცოდა ქართული, აფხაზური, თრქული, რუსული, ფრანგული ენები. ორთქამეგ მოთმინებელი დატოვა (გახსებოების შეუღლ თითქმის ვველა განიანდღერეს) ერთობ შთაგანია ქალბატონი მარინე.

გერილის დედა — კესარია — დიდი ნიჭი დადიანის ასული, სიუტების და დრამატურჯის გიორჯი შერვაშიძის აღმზრდელიც იყო. კესარიას და — ეპატერინე, მამია გერილის დედა იყო, შერე და კი — დედა კონსტანტინე დადმეჭლიანისა, რომელმაც ხანჯლით ვანებრია ქუთაისის გუბერნატორი, ქართველი ხალხის ამეხად ავღებისათვის.

მამია გერილი, გრივლ შერვაშიძე, კონსტანტინე დადმეჭლიანი — სამერკულოს, ხუნეთის, აფხაზეთის მკვიდრნი — საქართველოს შვილნი იყვნენ და საქართველოში სულდამებლობდნენ. სამწერაროდ, ამას იცინეებს ზოგიერთი აფხაზი.

გერილის შუელღ — ალათი, განათლებული და ხელმწიყენი პირადრეხული ქალი, მკვეთრობდა დიბირნი ვფიანბონს, ნიჭი ნიჭიანებთან იყო წერაკითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების ერთ-ერთი დამარჩეული ხიხუში, აგრადლებდა გერილის ხატებს, ხსნიდა სკოლებს, ქრისტიტრულად ამხარებდა აფხაზებს. ალათი, შუელდობას — იუანეხთან, ალექსანდრესთან, კონსტანტინესთან, ნამღებრას — ვთანე თარხან-მოურჯანთან, მართამ ქობულაშვილთან, ტრერუხა ჩინჭუბის ერთად შთიულ მაგტკებს ხაქვთარ სახლში ასწავლიდა წერაკითხვას. მადილიანების ცხოვრება მითარქობდა იგი ნიჭიანკაცს, სინახილანკაცს, ულამაზესი ქალები ემარტობდნენ სამრკული სკოლებს, სკექისსიუჟარ-ვლ-

• მერი შერვაშიძე

• ალათი დადიანი-შერვაშიძის

ბათუმი
Cabinet
POLYMER

● ალექსანდრე ბეგაროვის ძე მჭვიძე

თა აზნაურობას". აქტიურ მონაწილეთა იღვანებნ ქართველთა შორის წყარა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების საქმიანობაში, დიდ დახმარებას უწევდნენ ჰუკუ ლოლუას მოძღვრალთა გუნდს...

1903 წელს მშენი შერვაშობების ბაიში სადღი გაუმართეს დიდ იღვან, რომელიც სოხუმში წავიდა ქართულ სკოლების გახსნის თანახმად. ქალბატონი მარინე გეინგენებს უნიკალურ ფოტოს, აღიას გვერდს უშუქნებენ ადითი, მარია ამხანაშე, ნინო ჩინუა...

იმ დღეს იღიას სიტყვა წარმოუქვამს. რა მტვერული, რა ნიშანდობლივია ამინდელი გამოხუდა დასახლები დასახლებსა დაგვიშალა 1903 წლის 4 ივნისის გაცხილი აქვარა: "და წავიკვიტას 88 წლის წინ თქველი."

...დღეს აქამდე ამ მშენიერ აფხაზ-ქართველთა შინა-წყარის ხმლით ვინახავლით და ასე თუ ისე, შევიხანუთ კიდევ დღეს ხმლი ქარქაში ჩავიკვირდღეს სხვა მტერი შილის, როგორც ვხედავ, ისე: გუდადელ და პირდაპირ კი არა, როგორც კატიონსი ხმლი, არამედ წყად, კარდელი, როგორც მაყდური და მარაჯი. იგი მტერი ფულია, გაიძვერა და შმარაქი, იგი დიდილით და აღერილით მოკვეციკვათ და ისე გამოგულით ხელიდან ამ ღმამს, ტურფას, მდიდარს ქვეყანას, რომ პირველ ხანში იქნებ მდლობელიც გაუხდეთ.

კიდევ ვიგვი: ღმერთმა გიხსნათ ამ სამხელ მაყდურისაგან, ღმერთმა კქნას და თამამ ხმლისაგან უძვეველსი არ იძლიებენ მხელ და შშიშარ ფულისაგან და შერიონით ეს ქართველის სისხლით შირველი მშენიერ კვეყრა თქვენა სადღეკრძოლ და კქეკრა შუილი და მახლობლია სახეინვიორ და თამონსინებლად..."

კიდევ ერთი სანტერესო დოკუმენტი. 1916 წელს სპეციალური შიხით თბილისში ჩამოვიდა აფხაზების დეკლარაცია. დეკლარაციაში შეთქმულნი: პ. კ. შერვაშობე, ა. გ. შერვაშობე, შელიორს ეშხვარი, ახტამერ ანალიფი, აქერე ანხანაშე, გლეხების წარმომადგენლები: უხუბბია, ნუკარია... მათი მოთხოვნები: აგაიხსნას სკოლები, სწავლა წარმოედგეს ქართველს და აფხაზურზე, სიხუმის ოლქი გამოყოფილ იქნას ცალკე გუბერნიად და არას გზით არ იფოს მიწერილი სხვა; უცხო გუბერნიასთან (მაგ. შვი ზღვის); თუ შეუძლებელი იქნება ცალკე გუბერნიად სიხუმის ოლქის გარდაქმნა და იგი რომელიმე გუბერნიის უნდა შეუერთდეს, იმ შემთხვევაში შეეერთებულ იქნეს ქუთაისის გუბერნიასთან. სიხუმის კანარქია, რადგან ის შილით თაგისი წარსული და აწყოითი მუხისხლორეცე.

შულია საქართველოს ეკლესიისთვის არას გზით არ უნდა იქნეს გათხოვილი საქართველოს საეკლესიო-სიხუმის განს..."

კრიკოლის შული - ალექსანდრე, რომელმაც პირველ მსოფლიო ომში მიიღო არი გიორგის ჯვარი, შემდგომში სიხუმის ქალაქის თაგი იყო, პრემიის, თავაჭვროის, გულუხვის, კავკაციების დაფესხებულს შვერი გაღაღურსენია, შაი შორის ლაიობე იხსნა დაჭვროსაგან. რევილიციის წლებში ხალხში შემავალი ლაიობა აღუშვირბრებული ხალხიდან თურქეთში გაქციოთ.

1912 წელს პრინცმა ოლდენბურგისკომ ალექსანდრეს სიხუმი ნიკოლოზ II ჩამოხვლასთან დაკავშირებით შეხვედრის ორგანიზაცია. იგი დათანხმდა იმ პირობით, თუ არც ერთი პოლიციელი შეხვედრას არ დაესწრებოდა. შეარჩია ლამაზი ქართველი და აფხაზი ახალგაზრდები და გავრის სანაპირო პარკში ზღაძრულ შეხვედრა მოუწყო შვეიც. შემდეგ ალექსანდრე სახეგებოლ მოიქცეს რომაელების დინასტიის 300 წლისთავის აღხანაშე წვეულებაზე. ალექსანდრე კადეტთა კორპუსში სწავლობდა ქვეტერბურგში, ნიკოლოზის ძეგთან შეგობარობდა. ერთხელ ნიხუი მიხვლიათ და ალექსანდრეს გულაზავს მუფის ძეგის გამოც დაიმხებურა... შირაქის ქება.

● ასტამურ ინალიას და ალექსანდრე გოლოს ძე შერვაშობე

ვერა ივანეს ახული შერვაშობე, ივანე ვრიკოლის ძე შერვაშობე, ტურეზია ჩინუ-შერვაშობისა და შერი ივანეს ახული შერვაშობე

● გიორგი ალექსანდრეს ძე შერვაშობე

შერვაშობე მეგობარს ხმლი უსწერია. ამ ხმლით ჩამოვიდა ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე თბილისში და შეხვედრის დროს კითხვა ალექსანდრეს, იყის თუ არა საგვარჯული ხმლი.

იმ მუხარანელი. ბაბრატომნი ოლია და დინი

(დასახული შემდეგ ნომერში)

ეკონომიკა ალაშიანური ხალხი

უთახის აბრეშუმის საფეიქრო-სამკრეალო კურთიანების თაქცეს ზურბს მელქაძის კოფეხობურებისა და ამონისტრაციის დარბა თახის ზო-დელე არიხე ლემკაშლი მიჰქიხი და პრინციპის დანერგის აბრეშუმა ხაქა-თისი ორიოხ წუთში კადანელა ხა-წარბიში მიმუშავეთა შვილენი ხა-საწურბად ხასკლი უორბის, ახერბარის წიგენებს მილიობლენ.

ამ გავირუბების ეკის, ლემბრინბი კარეი სტიპულითა.

და ხალ ხეება ეს? იმ ხაწარბიში, რამელხაც სამიოლე წლის წინახ თაქის შესახახი კროშბიც არ კანბნდა ხაქმე იქმნელ მთელა, რომ ხაქვეშობი პახკმა მოაუზობის წინამე კავრთიან-ნების დანერგვის ხაქობიც კი ლავე-ნა რა თქმს უნდა ცენტრისთავის ასე-თი კლანფეიტლების მიღება მწელი იყო. მით უფრო, რომ არავის უცე-რაი ხაწარბიში მიმუშავე 5 თახის დამიანის (მათი უმეტესობა ქალბიეა) ბელ-ილბლხე.

ახლაც მწარედ იხხენებენ ქუთაისე-ლი უეიქრები იმ დღეების და არც თუ უსავეუელად. ეველფერის ცენტრის მიერ ხაწარბიშია მართოვა-გამებლობაში დამკრებულ შეკლომებს აბრალბენ. სწობულ იმ შეკლომებმა და უთავობამ მიიჯეხა კავრთიანება სრულ ხაქურ-ნეო და სოციალურ კრახმელ წარ-მიიღვიწიო. 1987 წლის დასეპტემბრის-თახის, როცა ხაწარბი სრულ ხაქურ-ნეო აგარიშზე გადაიჯენეს, მას 110 მილიონის დავალიანება სქინდა წა-მოკლდებულ. ხმ მილიონი მანეთის ხა-საქონლო-მარტრიალურ ფახეულ-ბათა ნაშთები, მათ შორის 45 მილიონი მანეთის შხა პროდუქცია ეწუო უბორბოდ ხაწარბის სათახიებში. რაც მთავარია, ეს არ იყო მარტო ხა-შეურწეო მარტხი, ამ მარტხის უკან იდგა რწმენბდაკარგული კოლექტ-ვი -- უბიგეო განწოპობიბითა და ასევე უბიგეო მერსპექტივით.

რა ქენდა, ხალ უნდა ეთაო გამიხა-ვალა? ახეთი გამიხაველი კოლექტივ-მა ისევე თავის თაქმი გამოხახა.

— დამოუკიდებლობა, — მუგუნბნა ბერეზალური დირექტორი, — ხაოქმე-ლად იოლია, ხაქეთებლად კი — მწელი, მით უფრო, რომ შაშინ ახალი მოხელე ვიჯავი.

და აი, პირველი, რაც გავაყვეთ, ის იყო, რომ დავხსდით და ვინაგრბი-მეო (მე პრეფიხითი ფინანსისტე ვარ), რა შესაძლებლობები გავაქარბდა, რო-გორ უნდა წარგვემართა იმისი, რომ

ქუთაისის აბრეშუმის საწარმოო გავრთიანების მუშები

გავრთიანების ანობრის ოთახში

ჩავარდნილი ეკონომიკა ფეხზე წა-მოგვეყვებინა, მაგრამ როგორ, რა გზით?

დაიბადა ხაწარბიში კომერციული ხასმხურის შექმნის იდეა. რაც აქე-რთათვის უცხო ხილი იყო. ჩაწოლილი, პრეტენციფაკარგული ხაქონლის განს-ლება სწორედაც რომ კომერციული აალიხა და უნარის მქონე ადამიანებს უბნობდა. და აი, მთავე გამბაღეს მუ-შაისა ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონებ-

ში, უშუალო კონტაქტები დამყარეს სხვადასხვა რეგიონებისა და მოთხო-ენილების მომხმარებლებთან. მცდელო-ბამ გასჭრა ერთ წელიწადში საწარ-ბი მოლიანად განთავისუფლდა ნარტე-ნი პროდუქციისაგან და კოლექტივმაც ამოიხიწოთა. ქველი რომ გაახადეს, პრადუქციის ნომერკლავტურის განახ-ლებამაც იფარტეს. ისეთი ქსოვლები შექმნეს, როგორც დღევანდელ მომ-ბარებელს მოეწონებოდა. ახლა ფი-

ვერსიურად 100-130 ახალი ნახატი ამოებს აბრეშუმის ქსოვლებში, რომლებზეც ქვეყნის ვედა ეკუთვნის დიდი მოთხოვნითაა. და რაც ვედაზე მაკარია, გაერთიანება, რომელიც ვედას ვედასად საშუალოდ 5 მილიონი ზარალია, მომგებიანი გახდა. 1987 წელს საქარბომ მიიღო 7 მილიონ 500 ათასი მანეთი მოგება, 1988 წელს — 8,5 მილიონი, შარშან ეს მაჩვენებელი 10 მილიონამდე გაიზარდა.

ვის წისქვილებს ასხამს ეს მოგება წელს — საკავშირო ბუკეტებისა თუ კოლექტივის კეთილდღეობაზე? თურმე ნუ იტყვი და, მოგების 80 პროცენტზე ქუთაისელებს რჩება.

როცა ვკითხვებ, როგორ მიადგინებ ნემსი ამ გუგუარან სიმარტლეს-მეთო, მაასხუებს — დასაბუთებით. დაბ, თურმე სამინისტროს დასაბუთებს, რომ აბრეშუმის ქსოვა დაბალერტყობულია, ამასთან საქარბომის სპერტიო სპირდება ტექნიკური გადართება და რეკონსტრუქცია (რაც უკვე მიმდინარეობს). ზემდგომი, როგორც იტყვიან, რისზე მოქცეა, იძულებული გახდა მოგებას სწორად დაკვეთა და მასზე გადასახდელიც. რაში და როგორ იყენებენ ქუთაისელები დაგროვილ მოგებას?

— აკე გიბნათი, — ამბობს ბატონი ზურაბი, — თავიანდაკ მიზნად დავისახებ კერძოებას გავკეხავდა სოციალური, მოგებას მილიანად გამოტყვევებდას წარმოების განვითარებისა და ადამიანთა კეთილდღეობისათვის. ამას ვაძრეობ კიდევ: მარტო შარშან კერძო-სოციალური სტრუქტურის ერთად დასტრებიან 10 მილიონ 155 ათასი მანეთი, დანახარჯი 9 მილიონ 323 ათასი, მათ შორის მატერიალურ წახალისებაზე — 2 მილიონ 5 ათასი მანეთი, სოციალურ-კულტურული ღონისძიებებზე — მილიონ 785 ათასი მანეთი, წარმოების განვითარების მოზარად 4 მილიონ 171 ათასი მანეთი.

ზორც ეს ნემსები სოციალურ-კულტურულ პროგრამას, შენდება დახურული საცურაო აუზი, კლუბი, კაფე-ზარა. ხათიანი ქსოვილების ფაბრიკაში დამიგვიდა კვების ბლოკის შემწეობა, მიმდინარეობს სპორტკომპლექსის რეკონსტრუქცია. მილიანად განაზღაურდა საერთო საცხოვრებელი. ბინის პრობლემა ეს ხომ მოერჩენიდა ტყვიად იყო მიუღი კოლექტივისათვის. და აი, ისეთი პროგრამა შეიმუშავეს, რომლის მიხედვითაც ბინის მოთხოვნები ვედას 700 ოჯახი 1993 წლისათვის უნდა დაკმაყოფილდეს.

რეალურია თუ არა ეს პროგრამა? ფაქტი: 1989 წელს 60 ოჯახმა მიიღო ახალი ბინა, ხოლო შარშან — 110 ოჯახმა.

დაბ, პროგრამის რეალიზაცია სადავო აღარ არის. აღარც ის უკვირს ვინმეს, რომ კოლექტივში მრავალშვილიან და მარტოხელა დედებს ღვთისმამობა აღარ ტოვებენ. შშობელთა სამსახურში ორი ბავა-ბალი განანერბლივე-ბული ღლის ჯგუფებით. ბავშვთა კვებისა და აღზრდის თანხებს საქარბომ იხდის. და მაინც, რაც ვედაზე მეტად ახანებო ქალებს, ის არის, რომ ღამის ცვლილებს ვაკეებს. რაც მოთავარია, მათ იციან, რომ სოციალურად დაღვიანი არიან. იციან, რომ კოლექტივი არც ღლინში და არც ზირში არ მოატყვებს. ამას აცხადებენ კიდევ ხმამაღლა.

თამარ ღორაია: — მქსოველად გუშაობს, თან ექვსს შეიღს უზრდო, თუმცა მეუღლად შემარება, მაგრამ მარტო ჩვენ არს გავხდებით, კოლექტივი რომ არ დაგვტყვებს შარში. მართალია, უკანსეგლად წლებში ხელფასი გავიწორებულა, მაგრამ იმის შარბარა ამ ვეტოკებენ, პრემიასაც ვეკადევენ და მატერიალურადაც ხშირად გვეხმარებიან.

ხათია ურუბაია: — მე და ჩემი მეუღლე ხათიანი ქსოვილების ფაბრიკაში ვუშვობთ. ანახლურების არ ვებმურობთ. კოლექტივის შემწეობით ორ შეიღსად უზრდო და პოლიტექნიკურ-სოც წარწინებით ვსწავლობ. ჩემი მონაწილეობა შემწეობაში არ დარჩა! — 1989 წლის დეკემბრიდან ვოქლეუთვი-რა სტრუქტურა დამინიშნეს.

ეს ვეველიერი, რა თქმა უნდა, და-ბოკიდელობის გზაზე მივწვდით, რომელიც მიზანშეწონილია. თუმცა, ისევე როგორც ვედას, საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლის გარდამავალ პერიოდში, ქუთაისურებსაც არა ფიქსდა ორი პრობლემა აწუხებთ. ამასთან უნდათერსია ნედლეულის მიუწოდებლობა. ცენტრმა ხელი დაიბანა, იმისი — ვედაზეც არა მამებს, კეთილი ინებეთა და ნედლეული თქვენ თვითონ მოამიგეთ.

ჰოდა, ქუთაისელებიც საქმიან კონტაქტებს ამგარებენ უნერეთთან, ავსტრალიასთან, იტალიასთან, რაც სხვა ქვეყნებთან, სადაც ქართულ აბრეშუმზე დიდი მოთხოვნაა. თურქეთის ეკონომიკა ფირმასთან ხელშეკრულებაც ვათორებენ — ერთობლივი წარწარბა აშენებენ. ვარკადობენ, რომ ასეთი საქმიანის პროდუქცია როგორც ჩვენთან, ისე თურქეთის ბაზარზე დიდად კონკურენტუნარიანი იქნება. მოგებასთანაზრად განაწილებენ.

მანამდეც სხვა ვაგოსავალს მიაკენს. იტალიაში, იაპონიაში და ავსტრალიაში ნატურალური აბრეშუმის მათის ნარჩენებს ვიდიან და ამ გზით ცოტ-ცოტა ვაღვლებს შოულობენ.

ღმერთმა ხელი მოუშობოთ!

ჯ. იბრაჰიმი

ესეა შამიან ფიდას კრესულ მიივს კვიარაში. მამას ჩემზე წარსული — სისხმა და მიაგი. გზას ვადგავარ ღორიანს და ეკლბით მოწვინილს. ერთი ამოკეცდა ჩემი წუთისოფელი. ვერ გავხდებ ვერაფრით გავს, წვეთადისფრებისა. შტა-ბნელ მოსხვევებში მტკბერად ხელფრებანა. თავს მაინც არ მოვიკეცე

ინცხ მიწველო, დედა

ბოლოს და ბოლოს მიზეზი და ახლა კარგად ვიცი: სიციოცხლის გაღებს ვიხიდა და ვიბსახურებს სიცილს. ჩემი რაც ამომბრალა, ჰელდა და რა მარტო, ვარ ძველებურად ცალად, უმეგობრად და მარტოდ. ბავშვი რამ არის, რაიც მიაბიკეცის ცალად, თუნდაც ვჯარს ვევი, მაინც საშველს ვერსით ვედავ. სულს შავი სუდა მიზეზს, დრო ელუასავით მოკტის!

მამტარ!

თუმცა ქალი ვარ, ვედა ვიღაცის და ვარ, ნეოთ შეველებლი, რაც შენ შესხელი, დაგარ! როცა მარტოდ ვარ, ფიტრებში შეწინა ვედავო, შეფე როსტანის გასაოცარო დამ! თუნდა შეხის შენი, შეწნებით ნანწნა ვიშვი. ეს რა უფავი შეწნა შეწავარებე მისსეულს?! გვერ გაუთელი, შეწნოს, ღალატის ნეტარებს, მაგრამ რამ ქვენს ვერ გაიბეჭდეს ნეტანე!

(გვერჯერ კლი ვაიბრებდი!), ხელდაც, გულს სიბრებში, მაინც ღვავის იმელი. სხვას ვერავის იბოვი წმუისთან ვინიანს? ხომ მაწნა ცხოვრებამ? მაინც არ შეიღს! ვედას ბინას მიაუხვავ, ჩემს დამტარებს ვინც ცლილობა და იცხად; სიციოცხლით დაგამარცხებს, სიციოცხლი!

ვოქლად კოთხებში ვიხმენ ვედავო მტრების ქირტელს. ზელი ვერ ვაიბურვე, და ახლა კარგად ვიცი, რომ ზღაპრია თურმე ვედას სიტყვად და ფიტრ-მონწილად ცახე ვეკვხ, უშმა ხარბარებზე, შე კო... დალწვინა ვედას ჩემი ხატი და ვკრბი. ჩემი დაბასო დღეა; იტყვ მიწველო მამე, თუნდაც ამდგვარა, ვხედავ, ჩემი უშთავრო დამე...

მე იმ წამშიც შეგს შორიასხლოს ვედავარ; დანა დაღვიც; ვაისისხლიანდარი, დაგარ! რად მოუსწინე იმ შავი ამისი მიმწინა? შეიცილ და ღლიც რად დაუკარგე როსტანე?! ..როცა მარტოდ ვარ, ფიტრებში შეწინა ვედავო, მიმწველი მეუვის გასაოცარო დამ! თუმცა ქალი ვარ, თუმცა მეც მამისი ვარ, შე ვერ შეველებლი, რაც შენ შესხელი, დაგარ!

გაზიარებული შიში

ის იყო, აღმოსავლელი გახარებული პატარა, მოკლეკბიანი გოგონა მისხვევება უნდა წაწვედომოდა მუხლმალად ვკირილას, რომ რაღაც მსუსხავმა ძალად წაღკვეპვირლივით გააშეშა ადგილზე. მის წინაგაშვარული ხელისხელოვან, იმართლებული კვაყილის ძირიდან, ნუში და გააყვებული სისინი იმართებოდა შრელი, ზურგ-აფორაჯებული უხსენებელი, რომელიც აღმასხვივით მოუღვარე თვალ-ნივთი, ცივი და ცინიზმანური სისხტებით მისხტრებდა პანიკური შიშისაგან აცხცებულ და ცელის ხანივლივით გათფორებულ ზღის თითებს.

— რა მოხდა? — შეშფოთებით სიტოხა ქალმა და, როგორც კი ბავშვმა ვკირლი დააპირა, იმავე წამს მუდართი ადგისი ხმით უკარანაზი — არ გაინძირე, შეილი, მხოლოდ არ გაინძირე!
 თუქმა გაქცევისა და თავისდაღწევის საოცარი სურვილი ქონდა, გოგონამ გატოკებაც ვერ შეძლო, იმდენად მკაცრად მიწნებულ ამ ხაოყარ, საზიზარ და თავზარდამკვე არსებას, რომელიც რიტულურ-ციკლის შემწრულბეღივით ზღაზუნით იმართებოდა, გრძელბეღივით და ორკაი ენის ზავსკით აქეთ-იქით მუქართი იტყვდა თავს.

გოლოთქმა

შუადღის შშისაგან მისჯათებული, თეთრიბაღანიანი კაცი ეანის შუაგულით შგომი კაცის ამბოურულ ფეხებზე იჯდა და შეუფარავი უნარადღობით ჩახეკნოდა ბალახებს შორის, თითის სიჯაზე დამრეც ბილიტზე, გაკვირვებითა და კაი-ვაგღაბით ამომავალ ვეიხსფერ ჭიანჭველას.

მომწვანი, ზღლი შარცვალი, რომელსაც ეს პატარა ჭიანჭვი მოათვდა, რომელიც სარეკლის თესლი უნდა ფიფიღოთ, მაგრამ როგორც ჩანდა, იმდენად მძიმე იყო მისთვის, რომ მალამალ ხმდევდა, იორჯავდა, აქანებდა და უკვე ამოვიღო გზის ზელსკორედ დახამლავს უხლიდა.

კაცი გაოცებულად გაზღდათ ამ ციციკან არსების გულმოდგინებით, შრომისმოყვარეობით, შეუპოვრობით და როდესაც ხარისი ჩამდგურებული ჭიანჭველა შეითხებ შეუღდა აღმარის, აღმაქცების ნიშნად წაიოუსტეინა და ზელისხეული შემოსტაყანა ბარძაქზე.
 სრულიად მოულოდნელად, ბილიკის თავში, დიდი, მურა ჭიანჭველა გამოინდა, აღმარებულვით დაქმითებულმა ჩამოირბინა დაღმართი, ვნად შემეჭვდის ავერდი ავექცია და როდესაც შტაკკელის მანძილზე გაშროდა, თითქმის რაღაც იაზრია, შედეგ, შემომბრუნდა, აღმართში ზენახალით მიმაჯალს წამოქცია და წინ გადაუღდა.

კაცი პირველხანად ვერაფერს მიხედა; რადგან ჭიანჭველები ისე უხეშანდებენ ერთმანეთს ხაცქცებს; თითქმის დიდი ხნის დანატრულ მოსეკვინა შეკვირვანი ერთმანეთს; მაგრამ, როდესაც დიდი პატარის ნაჯეფარს ჩაეჭოდა და დასაკუთება მოუწოდო, მამინდა მიხედა, წართმევის რომ უპირებდა.

ქალმა ფრთხილად დააღო ხელი შეილის ზუსტ შხარს, ნების ცახცახით ჩამევა მის ციფერს, გავიხულ, გახვევებულ მაჯას კადახცა და სისხლმწოდლი თითები თითქმის ცხვირთან მიეტყნა გააყვებულ ასიტბს.

წვეულმა მხრნაფულ გადაიტანა შურა უახლოეს საგანზე; ამლიტვლის მოკლებით შეაგერა სახიკვდლი როკვა, თითქმის გააოცა ამდაგვარმა თავგანწირვამ, ხელს შურა აჯოდა და მუდართი და სახი-წარკვეთით მაქვერალ კალს ცოთხით ახვდა.

იმავე წამს ორმა წვეილმა თავალმა ერთობის შიში გაიზიარა. ცოტა ხნის შემდგომ, აკანკალბებული და კრითფორის ჩახვეული ღედა-შეილი იმავე ადგილზე იდგნენ და შვევით იცრემლბობოდნენ.
 შიფანს მოშორებით, კი ვეაივებით შორითულ ველზე, რგოლიდან რგოლზე გადასვლით, ამავად მისრიალბება მშამგაციებული ასიტბი, რომელსაც კელთან, როგორც საბატით ეხსორტბ, ორი პატარა გველის-წინილი მიიყვებოდა.

მურა ჭიანჭველა თავის დაგავულ თანამოძმეზე რამდენჯერმე აღმატებული ჩანდა და, ეჭვგარეშეა, მალ-ღინეც შეხამბიხად შტბი უნდა ქიროლიდა.

თუქმა ტანმორჩილი საოცრად დაღლილი და არაქათფაროცილი იყო, შიანცე გაკვირის სიჯივითი კაგმალიანდა; არც შეუშინდა, არც წილხვედრი დაუშოვ და როდესაც მომალადმე მარცველიანად აიორდა უკან ფეხებში ბაღლის ღერს ჩაეჭოდა, ზავირივით გაიჭიმა, დაიძამა და შეარქნა.

გოლიათი გააოცა ასეთმა მოულოდნელმა წინააღმდეგობამ, ცოტა ხნით გაოცებულად შედეგ; თითქმის უკვირდა: „უც კინ ყოფილიყო“, შემდეგ მარცვალს თავი მიანება, შემომბრუნდა და გარჯიშებულზე გოგულისხეული ეტყვრა.

ხის ფეხზე წამოშდარია გულეკაცი წინ გადაიბარა, რათა უკეთ დაეჩხბა, რა ხმდებოდა მისგან ორიოდ ნაბიჯის მოშორებით და, როდესაც შტოტებულნი ერთობის გაშორდნენ, შტინმა, რომ საჭარა ზენა-ხემაღლი იყო გადატეხილი და უკან ციფერებს ციციბინივით აცხც-ცახტადა.

გამბრეკვეული წააფარის დინჯად მიუბრუნდა, ჩაეჭოდა და საკმაოდ თავიხვლად წნაბოია აღმართში; მიუხედავად იმისა, რომ დასახინბრეული ეკონობის შიანცე ზეჯ კეთია და არაფრისლივდებით არ ამოხბა.

ყოველივე ამის მაქვერალმა აღამიანმა გააევა იჯრონი, „ისეა ყოველივე და ვეუღვან“, — ფარული ვალიზიანებით გაიხსენა, შურა, „ყოფის ვიტრებო“, მომალავს დაეშექნა და მიწინად გაშპირა

წერი აიღო. ეს უწინმეტყველო სიგანი სრულიად საქმარბი გახლდათ ჰორბტი ავასიკის დასახელებად, მაგრამ ბუნებისაგან ღვთისხარად შექმნილ, კაციის გრილი ფეხებიან წმინდგამო და წყლის აორევა დახარა, წყირი შორის მოიხრძალა და კლავიკინებურად გულგრილი მკურგელის როლიმ დარჩენა აჩუკობინა.

დამარცხებულმა აღმართის ბოლომდე არ დასმოთ მარცხალი, სიციხულსავეთი კვიებობა სარჩოს, იქ კი, უკვე სივითულე შეპარულთ

ბაღახების მიწით, საბოლოოდ განრისხებულმა შურა ჰიანჭველად ვრცელდებოდა მთელად მოიკალა მიწისთვის, სხეულის დაშლადიკმული მზრიდან მი-
აღბა და მშლავრი ყვებით აუჩქარებულად აქნა და ნაჭურ-ნაჭურ და-
ქუცმაია.

ვიერე სულ განუტყვევდა, პატარა ჰიანჭველად წყნანარევი მზე-
რიო ახედა ზეცის და არსებობის მანძილზე პირველად გაიანზრა სამ-
ღურაგი: — ყოვლისშემძლე, ეს არის შენი ნაქები სამართალი?!

მზის ჩასვლის წინ

რაც უფრო მაღლა მიიწვედნენ, აღმართი მით უფრო დამრეცი და მწელადი საძლევი ხდებოდა. მცენარეებიც გაცილებით ერთფე-
როვანი და უსახურები ჩანდნენ, მხოლოდ დღის სინათლე ჰარბობდა აქ-
ვემ სივითულე შეპარული ფოთლები უშრიალდებდათ. ქვევით, მო-
ტყინიკური ხეების სიდრემები რიბარბი იღვდა.

ორთავსე, კაცხაც და ბიჭხაც, მწელადი საძლევი ხატკივარი აწუ-
ხებდათ, მაგრამ არ იცოდნენ, რითი დაეწყოთ, რას ჩასჭიდებოდნენ,
სადღან მოელოთ, ამიტომაც მოლოდილობდნენ ასე, განაწყენებულ
შვეყარებულებითი უბრაღ.

თვე სრულდებოდა ერთითორე არ ენახათ, მონატრება ახლად
სტიოდათ და განცდილის გახსენება თავისდაუნებურად ეამეფებოდათ.

ნახევარადამზმარ რიხმელის ზეხთან კაცმა გაუბღღავად, უცხოხა-
ცი გადააღო მზარზე ხელთ, რაც შეეძლო მსუბუქად. თითები ოდნავ
შესამწვევად უთითოდ.

— როგორ სწავლობ? — ნაძალადევი სიმშვიდით კითხის.

ბიჭს ბეჭტი დაუშობდა, გამოძივდავად, თვალმოჭურვით ახედა მა-
შას.

— ისე რა... — უვერდილოდ უპასუხა, გვერდზე გაიხედა და შე-
წმწნევილ ტუნში მოიკინებთ, შემდეგ უცერად, კაცი სრულით რომ
არ ეყოლოდა, ფეხგახსტრომილივით ორთავსე ხელით ჩაქვითა მაშის
მაჯას და ღლივით მიეხუტა.

კაცმა შვეპანარევი სიმოწმება იგრძნო, თითების მტკივანი კბილი
ამოლკეხის, სინათლე შეაგულა. ახლად აღიქვა, ირვევით რომ პირ-
ველოფილი სიმეფდროვე ჩამოშდგარიყო. დაბლა, ხეშში მარტოხელა
შაშვი გალობდა; რამდენიმე მუხლის რომ ჩაარაკრეკება, დაღმუშე-
ბოდა, სამასუბო გამომახილს აფურადებდა, მაგრამ ფუჭად... იქნებ
სულად ჩამავალ მუხს ეთხოვებოდა.

— დედა როგორ არის? — გაუბღღავად, მოზიდიშებასავით იკითხა
კაცმა.

ბიჭი ბილიკს ჩააუკერდა, იუნა ერთხანს, „რა ეუბნობა?“ ფი-
რობდა.

— ტიბის... — სიმართლე გაუშობილა, — გამუდმებით, — დაუშობა
შემდგომ.

„ისე იქნება“, — უთქმელად დადასტურა კაცმა. ახლა, ამ წუთ-
ში განსაკუთრებულ სიმშვიდით გრძობდა, დიდად დამნაშავე რომ
იყო ბიჭთან, ისე, როგორც არასოდეს არაკისთან.

ფეხმუწევილად მიდიოდნენ, ერთმანეთის შუბებზე დამუხტულებითი
განიდდინენ, წინადაქანებულები მიფრატუნებდნენ.

ბიჭს შარგალი დამოკლებოდა, ფეხსაცმლის ჰეინტებიც გაქვევოდა,
ცალი თვალით ამწნედა კაცი ამას, მხოლოდ ერის ველარ გრძობ-
და, მუხლებიც რომ გადატყვეული ჰქონდა. აფრე, როდესაც ზიარ სა-
წლოში იწენენ, დაძინებულს ყოველთვის ამოწმება და ფრთხილად,
სათუთად უსეგადა ნაირარეგებუ მაღალის.

აღმართის დასასრულს ბიჭს მაინც უღალატა მოთიშინება.

— ის ქალი... — ამოიღულღულა და საკუთარი გამაღობის შერ-
ძინება გაანკადა.

კაცმა დაუიკებელი სურვილი იგრძნო ხელისხეულები აფიარების
ტუნებზე, მაგრამ ამის სანაცვლოდ მალად მიეშვა და მოიშვანა.

— რა? — განანენის მომღღინდნისავით იკითხა და შედგა, თვალემ-
ში მუხლებას ველარ უბედავად შუილს.

— ის ქალი... დედაზე ღმაზო თუა? — ძალდატანებით დაასრულა
ბიჭმა.

კაცი მთელი სხეულით გატყვევებულიყო, ბიჭის აქორჩილი თავი
ფერდზე მიეხუტებინა და ვერც გრძობდა, ტკივილს რომ აყენებდა.
მთის წვერზე გარიხდებით მდგომ მამა-შვილის გარშეუბარელო
ხეუები ჩამუქებულ ნაძალადებით მოღმინად ამოხეკეროდნენ.

ზინდი კი დინჯად, ღვთისსაგან ეურთხეულ კაცზე დამუკერპული
სიკვლეობითი, აუჩქარებულად მოიწვედა მალდა.

მხატვარი ვანო დეიხანძაძე

საზომადრთაბა მით უფრო სიბილიზებული და კულტურული, რაც მხატვარ ზაფხაძის თავის სომილირად დასცაოლ წიგნიანა — ოგლანაში, მარტომხელეზე, მოხსადაზა.

საპოთა პროპაგანდის მიმდვიოთ თუ ვინაჯალაბო, ჩაიწეო ანეთი ადამიანებო უდინდის ზრუნეთი ივანე ჩაბოტოლიწი.

პაი, რომ იხაი ჩაიანი პროპაგანდის რიგითი სიცაპე იყო.

დღეინდელე ჩაიანი ინტაჩიო, რომელიც იაპოგ ზოგინაზვილინ სხაილრბის კადრატობის სამდინირო-კვლავითი ინსტიტუტის მდინიარ თანაზოგინისადაე ავილეთ. დაგანანაბს ან ზრუნვის უამარბინობას და იმის აუცილბალობას, რომ საზომადრთაბა პალეაბულია ბაცილავით მხატვ იზრუნოს ოგლანაზე.

— ქალბატონი სანა, როგორ ზღუდას სხელმწიფო ბავშვთა სხელმწიფო დასწახელეზე?

— სამწუხაროდ, ზრუნვა მინიმალურია და ვერ უზრუნველყოფს დამოუკიდებელი სიბოვრების ვახაზე შემდგარ უდდამო ახალგაზრდების უფა-სიბოვრების მოგვარებას.

საშუალო პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში, უმადლეს და საშუალო სპეციალურ სასწავლებლებში შესილისას ბავშვთა სხელმწიფო აღზრდილეს ეძლევათ ახალი ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის კომპლექტი (200 მანეთის ფარგლებში), ავრთეთ 50 მანეთი ფულადი დახმარება. სწავლის პერიოდში უზრუნველყოფილი არიან უფასო კვებით, ტანსაცმლით, ფეხსაცმლით, საერთო საცხოვრებელი, ამასთან, სტიპენდიის გარდა ყოველწლიურად ეძლევათ 100 მანეთი.

უმაღლეს და საშუალო სპეციალურ სასწავლებლებში ისინი კონტინგენტზე ჩაირიცხებიან, სამსახურის დარწყების შემდეგ ეძლევათ საწარმოო ორგანიზაციის საერთო საცხოვრებელი საარეგბლობისა და ბინის რეგარეშე მიღების უფლება. შრომითი მოწყობის პერიოდში კი იღებენ ტანსაცმელს, ფეხსაცმელს, რბილ ინვენტარს 1140 მანეთის ღირებულების მოწყობის ბონუსს და 100 მანეთი ფული დახმარების სახით.

ზემოლიწილეთდას ჩახს, რა სავალალო ბავშვთა საილბში აღზრდილი ქალიშვილებისა და კაბეტების მდგომარეობა. ადვილი წარმოსადგინია, როგორი იქნება „უფასო“ ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის გამოყოფა და ხარისხი, გარდა ამისა, საწარმოო დაწესებულებებში ზომად ვერ ატარებენ ბავშვთა საილბში აღზრდილთა ბინის დროულად დაქმნაყოფა. ჩამოყოფი ოქ რეგარეშე ბონუს მილბის უფლებების მქონეთა დიდი რაგია.

— ექვს თუ არა ბავშვთა საილბში

სიბოვრების გაჩაღების უფლება ეძლევა ამ საშუალო სპეციალურ სასწავლებლებში ჩაიკენულ ახალგაზრდას?

— სპეციალური კანონი ამის შესახებ არ არსებობს და არსებული ბავშვთა საილბის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა ვერ გაძლებდა ამას. ისე კი, ბავშვთა საილბის პედაგოგიური კომპლექტები ცდილობენ მაიო აღზრდილების სასიბოვრებლად დატოვებას, რაკუ ამის ეტიკლბობა წარბიიშვება. ასე მაგალითად, თბილისის №1 ბავშვთა საილბის პედაგოგიურმა კომპლექტმა ყოველი ღონე იხმარა, რათა პოლიტექნიკურ სასწავლებლებში ჩაიკენული ახალგაზრდა საცხოვრებლად ადგილზე დაეტოვა, რადგან ბავშვთა საილბი არებოდა მისი უმცროსი ძმა.

— უნაჩინელ წლებში უმაღლეს სასწავლებლებში კონტინგენტზე ბავშვთა საილბში აღზრდილი ჩაიკენი ახალგაზრდა ჩაიიკენა?

— 1988 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიიღეს ყაბბეი ბავშვთა საილბის 3 აღზრდილი: სულხან-საბა ორბელიანი (სახელმწიფო უნივერსიტეტში) და თელავის ბავშვთა საილბიდან) — სოსოფო-სამეურნეო ინსტიტუტში — 3 (სპანინის ჩაიიიიიდან). 1989 წელს სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებლებში ჩაიიიიი ბავშვთა საილბის 5 აღზრდილი: 1990 წელს კი — თბილბე მებო.

— რას არს გამოწვეულია, რაც კონტინგენტზე მიღების პრობლემას მიუთქვათ. უმაღლეს სასწავლებლებში იხიან ნაკლებად ჩაიკენიან?

— ეს გამოიბეჭეულია სიბოვრებო და ობიკტური მიზეზთა გრობობობით. ურკოლუბანისადაე ობიკტური გეგმეტეკტორი ფაქტორი ბავშვთა საილბის აღზრდილთა ნაწილი აღკოპოლბების ნარკობინობის ეე

გუდიან ნაპრკეპკ კურანილინი

წერა და ფსიქიკური სხეულებში დაავადებულთა შეილება არიან. მაშ ბავშვთა სახლებში განაწილებამდე კაცული აქვთ სამედიცინო-პედაგოგიური კომისია, რომელმაც თუმცა არ განაწილა ისინი ოლიგოფრენ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატებში, მაგრამ ეს რადიკალიზაცია, რომ ამ კატეგორიის ბავშვთა ინტელექტუალურ-ფსიქიკური შესაძლებლობანი განმარტული მშობლების შეილება შესაძლებლობებს უბრუნდება. მათთვის ძნელია სწავლა-რი დიდი წარმატების მიღწევა. ამასთან, ეს ბავშვები უნდა იმყოფებოდნენ ფსიქოლოგისა და ექიმის სისტემატური მეთვალყურეობის ქვეშ. რა დასაძალია, და, ბავშვთა სახლი ვერ უქმნის ბავშვებს სწავლის პირობებს, რადგან ერთ ოთახში ერთდროულად გაკვეთილებს ამაღლებს 20-25 ბავშვს. ესეა, აღზრდილიც ვერ ახერხებს 25 ბავშვებს ინდივიდუალურ მუშაობას. ბავშვებს არა აქვთ სიმულაციური განაწილებების და დასვენების საშუალება. ათეული წლის განმავლობაში შეიძლება დიდ კოლექტივში ცხოვრებას განაგრძოს ბავშვები, დღის ანაკამ მათ ნერვულ სისტემას და ფსიქიკას.

იმასაც უნდა ვითვალისწინებდეთ, რომ ბავშვთა სახლის ყოველი აღსაზრდილი მიიშვება ტრამეტირებული ახალბედა დავარკეთი, მათგან და ახლო ნათესავ-მეგობართან ინტელექტითი იზოლაციით, რაც ასუსტებს სწავლისადმი ინტერესს, აბეჭითებს შეთვლების უნარს. ყოველზეც ეს განაბრბობებს ბავშვთა სახლებში აღზრდილთა უმაღლეს სასწავლებლებში ჩარიცხვის სიმცირეს.

— არაა ეს 18-18 წლის ახალგაზრდებს უნდა ზედღიან განაწილებდნენ?

— რა თქმა უნდა, არა. როგორც სინამდვილეზე დაკვირვება გვიჩვენებს და შეცნობებიც ადასტურებენ, თანამდროვე ეტაზეტ ქართველი ახალგაზრდა სოციალურად მხოლოდ 25 წლიდან ყალიბდება. 16-18 წლიანობის დამოუკიდებელი ცხოვრების დაწყება ძალზე ნაადრევი და ახალგაზრდა მწარე შედომებისაგან დაზღვეული არ არის. ეს სერიოზული პრობლემა და მასზე დაბეჭდვით მთელ საზოგადოებას მართებს, რადგანაც ეს ბავშვებიც ჩვენი სისტემის სისტემაგანი და ზორცი ზორცთაგანია, მათი მოუწესრიგებელი ყოფა-ცხოვრებით განაბრბობება და სწორტ განსაყიდენ არც ერთ ჩვეყანას ზვირს არ დააყრის.

სპსი—
პპრბპლუი ხილი?

თაფლოზის თვე— „საგამოსლო ვადა“

წინა წერილში ვისახებრტ ქალის პირველი სექსობრივი ცხოვრების მომენტებზე, მაგრამ არაფერი ვეითქვამს იმის შესახებ, თუ რა შედეგი შეიძლება მოჰყვეს ზოგჯერ შიშითა და სირყხვილის გრნობით გამოწვეული ქალიშვილის მღვირ განცდებს.

მა სიტყვათაში შეიძლება განდვხ იხვიო გართულება, როგორცაა ვაგინიზმი — საშინოა და შეზღის ფსკერის მიმდებარე კუნთების კრუნჩხვითი შეკუმშვა, რასაც თან ერთვის ჯანდაყისა და შექლის კუნთების ურყევე. ეს კი, შეუძლებელს ხდის ნორმალურ სექსობრივ აქტს.

ვაგინიზმი იხე უარყოფითად მოქმედებს მეუღლეთა ურთიერთობაზე, რომ შესაძლებელია ამ დროს კაცს ჩამოყვავდეს სექსობრივი ხისხუტე (იმპოტენცია), რაც ზოგჯერ ოჯახის დაშლის მიზეზი ხდება.

ინვება მეუღლეთა თანცხოვრების ვერო წრელბული „თაფლოზის თვე“, რომელიც მით შეუწლიათ კალენდრულ თვეზე შეტლ გიბანგრძობის ან პირიქით, შეიშინებთ კიდევ: ეს დამოუკიდებელია წყვილთა ურთიერი შეთავსებაზე.

თაფლოზის თვე არის მნიშვნელოვანი, „საგამოსლო ვადა“ ყველაზე შეტლ დატვირთული უროტიული და სექსუალური „შეშორე-მდების“ პერიოდი, როდესაც ზდება წყვილთა ხანათობის, ჩვეულების, გრნობების და ხსხე თვისებათა გამოკვლეა, რის შედეგადაც იხიონ უფრო შეტლ ახლოვდებათ ამ პირიქით უცვრეულებათ იმდელ და იმდის, მოლოდინის გარდაცხის მწარე გრნობით შორდებათ ერთმანეთს.

ახალდაქორწინებულებმა ნორმალური ინტიმური ურთიერთობის დასაშვარებლად გულწრფელად უნდა გაუზიარონ ერთმანეთს ყველა იხე უარყოფითი განცდა (თუნდმც შინის დრდენ განსახიზოზენი ხუნით გამოწვეული), რომელიც მათ უცვრეულებათ ვრთმანეთთან ხიახლივი დროს. ამით ისინი აიყიდენენ ყოველგვარ დაძაბულობას ან კონფლიქტებს გაიხანგრძლივებენ „თაფლოზის თვეს“, რაც შედეგითი ბედნიერი ცხოვრების საშტკტილობის საწინდარიც გახდება.

მთ შემთხვევაში, თუ მეუღლეთა შორის არ მგარდება პარზონიული ურთიერთობა და მათუნდლებათ პრობლემები და კონფლიქტური სიტყვათები (რომლის გამოწერებაც ხშირ შემთხვევაში ძალიან ადვილად შეიძლება), მთ უნდა გამოიჩინონ ვინიერება და რჩევი-სათვის მიზართონ მხოლოდ და მხოლოდ ექიმს სექსპათიოლოგს და არავითარ შეშინევაში შმოზღუდებს, ახლობლებს ან შეგოზრებს.

ღამბით რბბბბბბმ, ექიმბ-სექსპათოლოგ.

სპსი—
პპრბპლუი ხილი?

ესაუბრა ნაზნი თარბბბბბმ

ფტკობის თხოვნიო მოზობარი გადარბცემა საჭარბოველის ბავშვთა ფრდმს.

ახლა მარტო კალის მედიკალიკები

1. ფსიქომოზის დასაწყისი

ქალმა არ იცის, როდის მოხდა მის სხეულში კავიზუჯრების განავლიერება. როგორ გაკვირვდა? როცა მას პირადად პენსტრატია არ მოუვა, თუ, რა თქმა უნდა, ვუცხა მიზეზით არ არის გამოწვეული (ლიაბტი, ფსიქიკური ტრავმა, სისხლნაკლებობა). პენსტრატუის დაწყების საყარაოდ დღეს ორი კვირა უნდა გამოალოოს და ორი-სამი დღის ცლობილებით მიიღებს ბავშვის ჩასახვის რისკებს.

2. ფიზიკური ცვლილებაში ფსიქომოზის დროს

ფეხმძიმე ქალის სხეულის პირველი ფიზიკური ცვლილება გაზრდილი შუცილია, მაგრამ შუცილის ხიდილის მიხედვით არც ნაყოფის სიდიდის განსაზღვრა შეუძლია, არც იმისა, ერთია ბავშვი, თუ ორი ან სამი, რადგან ის დედის ორგანიზმის ინდივიდუალურ თავისებურებებზეა დამოკიდებული.

სარძევე ჯირკვლების გადიდება გამოიწვევს

17 ივლისს პოუბატეი შვიდი დღე, გამოიხსნა 24 ივლისი.

ხოლო თუ არ გახსოვთ, როდის გქონდათ ბოლო პენსტრატია, მაშინ იმ დღეს, როცა შევეცდით პირველად ინარჩუნებდით, პოუბატეი ოცი კვირა, თუ პირველი ფეხმძიმობაა, და ოცდარევი კვირა, თუ ფეხმძიმობა პირველი არ არის. მაგრამ, ეს შეიძლება პირველადან შედარებით ნაკლებად საიმედოა.

4. ფსიქომოზი ძალის კამბა

ფეხმძიმე ქალისთვის შინიუს შეფერხების, გერჩევი შედეგი პრინციპით იხელმძღვანელობს:

- აკვები მრავალფეროვანი უნდა იყოს.
- უპირატესობა მიანიჭეთ შედარებით ნაკლებკალიბრულ პროდუქტებს, რათა თავიდან აიცილოთ წონის უზღვევად მომატება.
- ყოველდღიურ მენიუს აუცილებლად ჩართეთ ახალი ხილი და ბოსტნეული, განსაკუთრებით იხინი, რომლებიც ვიტამინ C-ს შეიცავენ.

განმავლობაში კი ბევრი გათვლილი ხილი და ბოსტნეული მიირთვიეთ.

7. ბაიარბი სინდრომა და სხეულის მდინდობა

ფეხმძიმე ქალმა სუფთა მარტო ვოვლდღურად ორი საათი მაინც უნდა გაატაროს. ზუსტულში კარგა ზეწოვითაა მისი ამასხილი, რაც ორგანიზმში D ვიტამინის გამოშვებას უწყობს ხელს. ამ დროს თავი მისი ქუდი დაიცავით. ფეხმძიმე ქალზე იოლად ოფლიანდებიან. გერჩევი დღით გრილი, ხაფანის კი ნელ-ბოლო შხაპი მიიღეთ. ამასთან რუხინის ხაღის ჩაყვით, ფეხი რომ არ დაგიხსნდეთ. არ მიიღეთ ცხელი შხაპი და არაქვდ არ ჩასვეთ ცხელ ამასხანში! ინფექციის შებრის თავიდან ასაცილებლად არ ჩახვიდეთ ხაჭოო სახეობების აუზებში. განსაკუთრებული ყურადღება მიაკვირეთ ქველს ის ვოვლდღე უნდა დაიბანოთ, კვირანი ორჯერ კი ქუჭებს თავები სახაველი კრებით დაიბანოთ. ზოლო

ქალი დღეად ხდება

ქალს მვერდი უბოძდა, საიდანაც ფეხმძიმობის პირველი კვირებში შეიძლება გამოიყოს სახეურადგამჭვირადღე, მოსქი სიხის რამდენიმე წვეთი.

არ არის გამოირიყული, ფეხმძიმე ქალს სახის კანი, შუცილისა და შიპის არე გუ-შეუქვს, ან ამ ადგილებზე ლაქები დაჩინდება. სახეურადღე არაფერია, ლაქები შრობირობილად ზუთი-ქვეის კვირის თავზე თავისთი გაქვით.

ფეხმძიმობის ბოლო ეტაპზე, ზოგჯერ ქალს შეიძლება ფეხის ვენებზე კანაქები, უკან ტანზე კი პეორიოდალი კანაქები გაჩინდეს. ასეთ შემთხვევაში, გირჩევი ხშირ-ხშირად დაიხვიდეთ, წამოწვეთ და ფეხები ბოლოში ამოღეთ ან დაჯდეთ და ფეხები სკამზე შემოაწყოთ, რათა სისხლის დაზოგა შეწყვიდეს.

8. რუმორბი ბაშვიის დაბადების თარიღი

უკანასკნელი პენსტრატუის დაწყების თარიღი გამოაკვლით ხაში თვე და მიღე-ვად თარიღს მიუმატებ შედეგი დღე. ამ რიცხვში მოეღონება ქვეყნის თვენი ბავშვი. კითხეთ, ბოლო პენსტრატია 17 ოქტომბერს დაეწყოთ, ოქტომბერი შევათ თვეა, X-111-111. მეშვიდე თვე ივლისია. ახლა

- მოურღეთ ცხარეს და მვავეს.
- მოურღეთ პარკოსან კულტურებს, რადგან შუცილის შეზერლობას იწყებს.
- ხშირად მიირთვიეთ მოხარული კერძები. მათ ორგანიზმი იოლად იციხებს და აქვთავებს.
- აუცილებლად ჩართეთ რაციონში რძე და რძის პროდუქტები (არანაკლებ 1/2 ლიტრი).

9. რამდენ უნდა თმავს უარი ფსიქომოზი ბალში

ბვერი თქვენგანს მიჩვეულია დღითი (ან დღის განმავლობაში რამდენჯერმე) ყავის სხას. ფეხმძიმობის პერიოდში უარი თქვით ამ ჩვევებზე, რადგან ყავაში შემავალი კოფეინი არტერიული წნევის ზრდის. უარს მაგარ ჩაის მიუმატეთ: ვეღაფერს ზრებს ასეილის ნაყენი წყათ.

არაფერია შემთხვევაში არ მოხიოთ, ნიკოტინმა შეიძლება დაზღვევლად იმოქმედოს ნაყოფის განმრთულობაზე!

ქვიშის ნებადრთვის გარეშე არ მიიღოთ არანაირი წმადლი!

8. კამბის მრამდობა

ფეხმძიმე ქალის კუმში ვოვლდღე უნდა იმოქმედოს. თუ შეკრულბა გარეშე, უზმოზე ერთი შტაქ წყალი დალიოთ, დღის

თუ კერტები პრეტელი ან ჩაგარდნილია, ხშირად ვაიყოთ შხაპი.

8. შურადღება კვირებს

დღის შუცილი შოფი ნაყოფი თავისთვის ხაჭოო ფოსფორის და კალციუმს დღის ორგანიზმად ხარჯავს. ამიტომ გასაკვირია არ არის, რომ ქალი, რომელიც ფეხმძიმობის კიბლეს ხათინად ვერადღებს ამ აქვეებს, რამდენიმე მაგარს საკრთოდ დაქვარავს, ამიტომ ფეხმძიმობის პირველვე კვირებში, მათ უფრო, მკირრადი დაზიანებისა დაჯოვრნებელი უნდა მიმართოთ მისთვის კეისი. ჭამეთ შტეტი ხილი და ბოსტნეული, ლიმონი, ფორთოხალი, ხვით რძე, თვევის ქონი, რომელიც შეიცავს ფოსფორის და კალციუმს.

8. მრსულთა კონსტიტუცია

ქალი ვოვლდღის ქალა. ზომიერი კონსტიტუცია ორხელ ქალს არაფერს უშავებს. ფეხმძიმობის დროს ქალის სხეული ცმობის შტე რაოდენობას გამოქოფავს. ამიტომ თავი 5 დღით ერთხელ უნდა დაიბანოთ. ხელის ბანისი ინარჩუნებულ ხეყოილური მატერიაჯერისით, რათა ფრჩხილებიქვე არ დაგრჩეთ კუმში. დახარჩენი თქვენს გემოვნებაზე.

თაბაშირის ფეხიანი ჩიტი

ნიკარაგუა

ერთ ჩიტს ფეხი მოტედა. ანგელოზს შეეცოდა ჩიტი და თაბაშირის ფეხი გაუკეთა. ჩამოქდა ჩიტი ქვაზე და დაეშტვრა თაბაშირის ფეხი.

— ახე ძლიერი ხარ, ქვაო, რომ ფეხი მოშტებეო? — მკითხა შეწუხებულმა ჩიტმა ქვამ.

— ჩემზე ძლიერი მზეა, რომელიც მათხოხსო, — უპასუხა ქვამ. მიფრინდა ჩიტი მზესთან და მკითხა:

— ასეთი ძლიერი ხარ, მზეო, რომ ქვას ათხოვ, რომელმაც მე ფეხი მოშტებო?

— ჩემზე ძლიერი ღრუბელია, რომელიც მფარავს ხოლმეო. — უპასუხა მზემ. მიფრინდა ჩიტი ღრუბელთან და მკითხა:

— ასეთი ძლიერი ხარ, ღრუბელო, რომ მზეს ფარავ, ის კი ქვას ათხოვს, რომელმაც ფეხი მოშტებო?

— ჩემზე ძლიერი ქარია, რომელიც აქეთ-იქით დამტარებსო. — მიუგო ღრუბელმა.

მოძებნა ჩიტმა ქარი და მკითხა:

— ასეთი ძლიერი ხარ ქარო, რომ ღრუბელს დატარებ, რომელიც მზეს ეფარება, მზე ქვას ათხოვს, ქვამ კი ფეხი მოშტებო?

— ჩემზე ძლიერი კედელია, იმას ვერას ვუწვებიო. — უპასუხა ქარმა. მიფრინდა ჩიტი კედელთან და მკითხა:

— ასეთი ძლიერი ხარ, კედელო, რომ ქარს აკეცებ, ქარი ღრუბელს ეტევა, ღრუბელი მზეს ფარავს, მზე ქვას ათხოვს, რომელმაც ფეხი მოშტებო?

— ჩემზე ძლიერი რაგვია, რომელიც ძირს მოთრისო. — უპასუხა კედელმა. მოძებნა ჩიტმა თავი: თავმა კატასთან გაჯანჯა, კატამ ძაღლთან, ძაღლმა კაცთან; კაცმა კი უთხრა: უწვლავზე ძლიერი ღმერთიაო, გაფრინდა ჩიტი ღმერთთან. ღმერთმა კი, რომელსაც უწვედა სულიერი უფარვა, უკვლავე პატარა და სუსტიც კი, მოტეხილი ფეხი გაუმართლა გახატიბულ ჩიტს.

ესანაწიდან თარგმნა
თეა გვანასლიამ

კულინარია

კულინარია

კერძები პრაქტიკულად

ვიღრე „არაფრისაგან“ მოსაზრებულ კერძების რეცეპტებს შემოგთავაზებთ, გვინდა გავაცნოთ ერთი პატარა დასახლისის წესრიგი.

...18 წლის ვახუშტი. თითქმის ექვსი თვეა, რაც შობილების უნებართვოდ გავთხოვდი. მე და ჩემი მეუღლე მისი გამარჯვებული დიდების ბინაში ვეხოვრობთ... გაიმორჩა, არც ისე ადვილი ვყოფილა დასახლისობა, როგორც მეგობარს, მომხერხდა ვოველდღე იმის ფიქრი, რა გავაკეთო სადილად, მით უფრო, რომ ვველაფრის შოვნა ძნელია.

...დიდებანები არაფრისაგანაც გერბიულ კერძებს ამაჯავებდაო, საველეურიები მტვევის ხოლმე მეუღლეს... მე დიდებების ნახვლაზე შენატრება. წვენი ვოველდღეური სადილი ემზადებოდა, შემწვარი ან მოხარშული კარტოფილი... უნდა რაღა ვარ. ქოთანივ მაქვს დაღამაში ქვაბებზე, მაგრამ, როგორ მოვაშადო არაფრისაგან გემრიელი კერძი?"

გამაუფრეს მოაფრეთ მარილი, დაახლო 1 ლიტრი მღვდარე წყალი, გახსნილი 1 სუფრის კოვზი პურის ფქვილი მარინი ან მცირეოდენ ცივ წყალში, ათქვიფეთ 1-2 კვერცხთან ერთად, დაახლო 1 ქილა (500 გრამი) მარინი, ისევე ათქვიფეთ კარგად და ნელ-ნელა ჩაუშვიეთ ქვაბში, თან გა-

შეღებოთ ურეთ ხის კოვზით. გახსნიეთ, ყოფინ, თუ არა მარილი და 2-3 წუთის დღედლის შემდეგ გახსნილი ცხელიდან თუფრე დახსნულ შემკამდს მოაფრეთ წვრილად დაჭრილი ქინძი ან კამა; თუ სურავთ და საშუალება გექნებათ, მათღვაზე შეგამდის დახსნილ მოათავსეთ მოხარშული დაჭრილი კვერცხი.

აბა, ვური მოგვიღვთ, პატარა დასახლისებო, იქნებ თქვენც გამოგადგოთ ჩვენი რჩევა. მამ ასე:

ზემოთ მოხმობილი წერილის ავტორს - პატარა დასახლისის გვინდა სხვა სახით შემწვარი კარტოფილი შეთავაზოთ.

უსორსო წვენი (საუბ)

ორი-სამი თავი (100-150 გრამი) ძალიან წვრილად დაჭრილი ხახვი მოშუშეთ 100 გრამ კარაქში, 2-3 სუფრის კოვზ ერბოში ან 1 ლდინის ჭიქა ზეთში, შევთიფლდება თუ არა ხახვი, დაუმატეთ 2 სუფრის კოვზი ტომატი ან ჰამიდგარის წვენი (ნახევარი ჩაისი კაჭკა). ზაფხულში 2-3 ცალი კარტოფილი და გახეხილი პომიდორი. როგორც ყოველთვის ჰამიდგარის მინდობის დაახლო ერთ ლიტ-

რავზე ცოტა მეტი მღვდარე წყალი, ჩაყარეთ შუგ 3-4 საშუალო ზომის დაჭრილი კარტოფილი, 1-2 დანების ფოთოლიც და 5 წუთის შემდეგ ჩაუშვიეთ. უხეხავ (ან თვალის ზომის) მკარანი ან კრემიშული, ან 3 სუფრის კოვზი პრაუნს. შევთიფლი, ნიორი და მარინი თქვენა გემოვნებით. უხეხავ ნიახურცი, ორხანდული, კამა, თუ ახალი მქონელი არ გექნებათ, გამოიყენეთ ხმელი სუნელი.

შემწვარი კარტოფილი

500 გრამი კარტოფილი დახეხეთ მსხველ სახეზე, თვალის ზომის უფაით მარილი (შესაწავად იზარეთ გაღამდნარი მუცლის ქონი). აურიეთ, მოათავსეთ ცხელ, ცხმიდან ტრავზე, დაახლო ერთ თაქსახური, რამდენიმე წუთის შემდეგ შეაშოწმეთ და თუ კარტოფილის მინი შეტარწულია, გაღამდნურეთ ბრტყელი დანით ან მიხისპაზე გაშლილი თუფ-

ში, ისე რომ კარტოფილი გაღამდნურით მიღლიანდ (შედიეთ). კარტოფილი ზემოდან შევთიფლით დაახლო ერთ მთელ-მთელი კვერცხები, ან მოახლო 1-2 ათქვიფილი კვერცხი, შევთიფლით გაქურტრათ და შეტარწმეთ. შეგიღლიათ მიორთვით არაინით, ან ნებისმიერ საწებლით. სუფრებზე მიტანის წინ მოაფრეთ წვრილად დაჭრილი კამა.

მანწინი შეჭაქალი

ძალიან წვრილად დაჭრილი 2-3 თავი (100-150 გრამი) ხახვი მოშუშეთ (შე-

ვთიფლბამდე) 2-3 სუფრის კოვზ ერბოში ან 100 გრამ კარაქში (კარაქი რომ არ

პაპარა ქალაგონებო!
შევახსენებთ ბრძნულ ნათქვამს: - იფრის დაკლებას ლუკმის დაკლებას სუბიბაო. მოლა, რაქი ახეი, ეკვადოთ თვიდანვე ისე აწყოთ საქე, რომ თუკაჰის დროზე გემოდეთ თუნდო უბრტყელთი საუბზე, სადილი, სამხარი და ვახშინი.

რედაქციის მისამართი: 880098, ქ. თბილისი, ქ. კობახიძის ქ. № 14

ტელეფონები: 88-88-71; 88-71-88

მასალები გადაეცემა ანაწყოზად 1.04.91 წ. თურნალი სელმონერიალა დასახლებად 14.05.91 წ. ქალაქის ზომა 80x90/კ. ფიზიკური ნაბჭედი ფურცელი 8. საადრისეხო-საგამომცემლო თაბახი 5.8. ტირაჟი 85 000. შუგვ. 889.

საქართველოს
საერთაშორისო
საზოგადოებრივი
ტელევიზია

„ამძიროსა და გმორე ამძიროსა...“

სადეპუტატ სტალინის ქრონიკულად არ უმართლებს: არავის სერა, რომ წიფი-ოპიკის უღარბის ქვარბაში ნავშობიდანვე შეუთითა ვარკიზინდა სხუ-ულს და ხუღს. სწრაღდ მის კლასს ეუთვინს „რო-კის“ სტენარო (იგი მესხად კაცია მსოფლიო კინოს ისტორიაში, ხარლი ჩაპლინისა და ორსონ უელსის შემდეგ; ვინც ერთდროულად ორი „ოსკარა“ დამი-სახურა ფიგურის საუცუთესო სტენაროსა და მთავარი

როლის შესრულებასთვის). მან გაიარა აგვისოს მიუ-ღის თავდასხავალი აქე-დი მონის უმეტესობის საყმოდ უბეჭტო გავიარ-ვნება, როდესაც მისი გაც-ნობის შემდეგ აღმოაჩინენ, რომ სტალინე უფრე გი-ნებრახვლია. გამჭრიახი ადამიანია. იგი ერთ-ერთი უველაზე ავტორიტეტული მსახიობის მსოფლიოში. უკ-ვედი ფილმში 10 მილიონ დოლარს უღიანს (ქრენებს დღესათვის 100 მილიონი დოლარია და ხელოვნების ნი-შნის საუცხოო ვალა).

ჩვე შეადგენს ჩოლოს ექსპანსიები შურაი ავ-სებს მსოფლიოს საუცუ-თესო მუწუწუმების დირე-ტორებს. ის კი პარად მიჯე-ღები გარწმობრტებულ თოქმის განწარტებობი სტოკრობს შუანაუტენებს-ცენტრუოქის მსგავს სახე-ში. მისთვის ცხოვრების და შემოქმედებითი შთაგონების უმოდარეს წყაროს მიძ-არობა: ფიზიკური ენერჯია წარმოადგენს. თუგაი სხე-ლები, როგორც სტალინე ამბობს, აქვთებს მშობლი-„გზობების ბეჭმოდებულ

თავისი ეარხული სახეობის ერთგვაროვნებას მსახიობი უბრალოდ ხსნის: „ბრუნელ ურბაღებიო შევთავალოე-რე ჩემი ოტელოო სარკეში და საუცროო თავს გამოე-ტყოს. რომ ჩემი გარტე-ხლისა უველანიარო ჩოლისა თვისი არ გამოიგებოდა. მა-ღლიან კარგი ვიქო მარხს. მეც იქით მივაშურებ. სა-დაც ბადალი არ მეროვლება. ორეცა შეიძლება მალე მო-საწენეისი გავხდე. მაგჩამ ჩას იწამ. უნდა მიზლოო იხელო. როგორც ვარ...“

ქინემოლოგია

■ პრესკლავი სის თარს რაუბრნდა

მეორეკლასი დამბატურგმა დაჯავსირმა ინდროუ ბერ-ქანს ეროხელ შემოხვე-ფი ზოქარა თვალი პატარა საცხეთო შენიშვნას. ინ-ტერესს კონტრასანდისტო-რი, რომელსაც ხანდაზრე არაფარტულად გადამაჯე-და... წიოდ წიგნიშო შე-ტარბი ეგზოტიკური ცხო-ველები. „არით არ იჩრტებს ხლის თაგის...“ — გაიფიქრა მან და იხე, რომ წითოც ფიო დუკარტავს, შექმნა დილა „ახალიბედა“.

ლესს უთოდ ემსახორე-ბათ მის მიერ განსაზოერ-ბული დონ კორლეინე ე. კოკოლას სურათში „ნაოლია“. იგი ცდილობს „გზაზე დაუთენს“ ბუნდუ-რეკულიო ახალბედა ვა-ხეუი, რომელსაც შედოვიო უშუბის და ოცნებობს თა-ვისი საქმის გამტრებელ-ლად აქციოს. მსახიობი ქმნის დიდებულ პაროდიას დონ კორლეინეზე; სატროოდ მა-ფიავაზე; დონ სახატარის (სხე ჰეია მის ახალ გმირს). ამ მოხსენაზე მფიოზის საე-ვარტული მობიბა... ფიგურუ-ლი სრიალი (დიდი შობაა დასკირდა და ზედმეტი წი-ნით დამტოხმულ ზარლონ ხაროლის, რათა ცვატერებზე უწარა).

შედეგარყო). აღტაცებუ-ლია ხელოვნებით. სახა-დლიო ოთახში მალაეხს „ქოლიდან“ დედანს, ღრმად დარწმუნებულია. თიქის „ლუტარში“ ამ შედეგარის კარგი ასლია მშობლოდ. აღ-მერთებს ეგზოტიკურ კერ-ფებს, რომელთაც სექციო-ლური შჩარტული უშე-ადებს (ამ როლს არანაკლებ ცნობილი მსახიობი მუქი-შილიანი შელი ასრულებს). „ფილმში „ახალიბედა“ სრულიად ახალგაზრდა მსა-ხიობმა მეთუე ბროდერკი-მა ცნობილ ვარსკლავს დი-დებულ პარტნიორობა გა-უწარა.

ინტერვიუ

— მაინც არ გავიდავთ ინტერვიუდონში?
— ზვედ ორავზე საეროო სტატუსა გავაძვ, ერონიო-რე გვიანდერტებს მობო-ცისლები და ავტომობილები.
— უნახებებს კილ ზელმონი.
— თუ საუბრობთ თქვენს სხელდაც მანებზე?
— აწვიოთად ვაქლოო

სამხილდ. სამხვიროდ, შე-გვიდობს საბაობით ვიხე-ლოო ავტომობილებისა და მობოციკლების მარტებზე... — ამბობს ინტერვი დილო-ნი,
ჰოქუდარტული ფრანკი მსახიობების აღენ ბელმო-რინასა და ვან კოლ ბელმო-რდოს შრავლწლიანი უნი-ტერო დედიო მავერტებზე.

თა სიმამთების მოხაოვერ-ლად, საყმოდ უბრალოდ დამოვარდა: მათი შეიღები დამეგობრდენს.
■ ვინ იმის
მოლოვედში მათ დღეში 450-დან 4000 დოლარამდე უზღიან და, სხე განხეჭე, შრომის ისეთიცე პიროხები აქეო (თუ უკეთები არა).

როგორც პარფესიონალ მსახიობებს, უზარუნველო-ფილა ექვო პადვიოი მო-უკრობს ნიატებებს, მად-ლებებს, შრავლწმებებს და ხოქოებსაც კი. ახა ჩას არ მოკონებს სტენაროსის ფანტაზია ხან 18 სილაოც დასკირდება მარტადო-რან 8 ოთახი ოთახი — გა-დადებების შემდეგ ყოველი მათგანი, სტარტი რომ არ შეუფაროს; ფერი უნდა

გიაშრო, ტუქულად ილიმ-ბილი, ვინ იცის, აქნებ დღის წესრიგში დადგეს საკობი მათთვის კინოაკადემიის უმ-აღლესი ჩილდოს „ოსკარის“ მინიჭების შესახებ — თა-ვისი როლის საუცუთესოდ შესრულებისათვის.
პრესის მასალების მიზე-დით მოამზდა
ლია ენაქიამ

109/ 6/ 74
კაპ. 50 ნაწი.

052360 1917
საქართველოს
საბჭოთა მთავრობის

